

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fiume utca 6-7. Telefon: 189-400, 369-500

A szerkesztést és kiadást a vezérigazgató felel.

mti belső hírek

1962. november 2.

bb 1. archiv-filmek mozijából filmkülönlegességek mozija

i di/hné-lm sr

1962. november 2.

a közelmúltban új köntöst kapott a filmmúzeum, kívül-belül megfiatalították, kicsinosították, most pedig úgy döntöttek, hogy műsorrendjét is átformálják. az elmúlt években, néhány kivételtől eltekintve, kizárólag archiv-filmek, általában a külföldi, s elvéve a magyar művészek több évtizedes alkotásai perregtek vásznán. az immár hagyományosnak számító sorozatot a szerelem hirosima című francia, a hamu és gyémánt című lengyel és most legutóbb mater johanna című, ugyancsak lengyel film bemutatója szakította meg. a szakemberek azért döntöttek így, mert ezek az alkotások a magyar mozilátogatóknak csupán egy szűk rétegéhez szóltak, s ha egyidejűleg több moziban mutatják be, esetleg megbuktak volna.

a kísérletek sikerrel jártak, s a következő hónapokban a külföldi nagyvárosokban már meghonosodott art kino-vá fejlesztik a filmmúzeumot, amely végül is az archiv-filmek mozijából a filmkülönlegességek mozija lesz. itt mutatják majd be a világ filmművészeinek egy-egy utkereső, kísérletező alkotását. ezenkívül műsorra tűznek olyan filmeket is, amelyek a filmtörténet újabb korszakában készültek, s a maguk idején mérföldkövet jelentettek a fejlődésben./mti/

--

bb 3. megkezdődött az idei kisz oktatási évad

i s/tm-lm sr

1962. november 2.

ezen a héten az egész országban megkezdődött az új kisz oktatási évad, amely 1963- május 25-ig tart. ebben az időszakban a jelentkezők érdeklődési köröknek megfelelően két csoportban a világ térképe előtt, illetve a politikai kör című előadás-sorozatot hallgatják végig. az oktatási tananyagot az évfolyamok általában két-három hetes időszakban dolgozzák fel. az idei „tanévben„ is tovább folytatják az elmúlt évben népszerű filmszemináriumot, ahol egy-egy film lejátszása után a fiatalok ankétokon beszélnek meg a látottakat.

a tananyagban szereplő politikai, gazdaságtani, filozófiai és esztétikai témák mellett a hallgatók megvitatják az mszmp 8. kongresszusának anyagát is. az oktatási év második felének programját ugyancsak a kör hallgatóinak kívánsága és érdeklődési körének megfelelően állítják össze. ezeken a szabad foglalkozásokon a legidősebb politikai és gazdasági kérdéseket tárgyalják meg./mti/

--

-1-

Handwritten signature

bb 2. változatos programmal megkezdődött az új idény a szak-
szervezeti művelődési intézményekben

1 hi/gk szb sr

1962. november 2.

a fővárosban működő 350 szakszervezeti művelődési intézmény a sajátos helyi igények és lehetőségek figyelembe vételével állította össze az új művelődési idényre szóló programját. Legújabb terveikben központi helyet foglal el a termelést közvetlenül segítő műszaki és az azt megalapozó természettudományos propaganda. a vörös csillag traktorgyár művelődési otthonában például megnyitott a munkásakadémia műszaki tagozata, a danuvia-gyár gorkij művelődési házában két tagozat indul a betanított munkások, egy tagozat a szakmunkások és a műszaki dolgozók részvételével. minden előadást filmmel szemléltetnek. egyéb változatos formákkal is kísérleteznek. több helyütt az mszbt-vel együttműködve rendszeresen, önálló műsorban is vetítik a szovjet technika legújabb eredményeiről szóló műszaki filmeket. a ganz-márvag-ban a munkásakadémiai előadások alkalmával kis könyvtári kirendeltség áll a helyszínen a hallgatók rendelkezésére, ahol megtalálhatják a témához kapcsolódó könyveket.

a szakszervezeti művelődési otthonok segítik a dolgozók továbbtanulását is. a hazai fésűsfonó művelődési otthonának helyiségeiben működik a dolgozók általános iskolája, a pesterzsébeti vasas otthonban váltóműszakos dolgozók gimnáziuma indul. több helyen folyamatosan megszervezik a dolgozók iskoláiban tanulóknak a nehéz tantárgyakból a korrepetálást. a tananyaghoz kapcsolódó filmet vetítenek, az otthon könyvtárában a tanulást segítő könyvjegyzéket állítanak össze.

örvendetesen fejlődik a klubélet is. a már korábban is jól működött ifjúsági, nyugdíjas és gyermekklubok mellett sok helyen alakulnak meg az azonos érdeklődésű látogatók „baráti körei”, színház- és filmbarátok köre, országjárók, fiatal házilasszonyok köre, stb. néhány szakszervezeti művelődési otthonban már műszaki klub is működik. /mti/

--

bb 4. a szocialista országok irodalomtörténészeinek nagyszabású seregszemléje - külföldi vendégprofesszorok az összehasonlító irodalomtörténeti konferenciáról

1 ms/gg szb sr

1962. november 2.

a magyar tudományos akadémián ezen a héten fejeződött be az összehasonlító irodalomtörténeti konferencia. a magyar távirati iroda munkatársának alkalma volt beszélni a konferencia három külföldi részvevőjével, akik a következőkben foglalták össze véleményüket a tanácskozásról.

/folyt. köv./

19.55/e

- 2 -

bb 4. / a szocialista országok... 1. folyt./ szb

- a marxista irodalomtörténet

szempontjából jelentős esemény zajlott le budapesten - mondotta m.p. alekszejev szovjet akadémikus. ezuttal első ízben jelentek meg a nemzetközi közvélemény előtt a szocialista országok irodalomtörténészei, akik bemutatták a marxista irodalomtörténeti kutatások eredményeit és előadásaikkal hozzájárultak a marxista metodológia továbbfejlesztéséhez. megelőzőleg 1960-ban a gorkij világirodalmi intézet konferenciáján foglalkoztunk a marxista összehasonlító irodalomtörténet problémáival, ezen az összejövetelen azonban csak szovjet tudósok vettek részt.

közös vonások a fejlődésben

v.m. zsirmunszkij akadémikus, a világszerte ismert szovjet irodalomtörténész a következőket mondotta:

- jelenleg a különböző országok irodalomtörténészei között igen nagy különbségek találhatók a tudományos terminológia tekintetében, már pedig az összehasonlító irodalomtörténet eredményes művelésének egyik alapfeltétele, hogy egységes terminológiával dolgozzunk. a konferencia egy egész napot szentelt ennek a fontos kérdésnek. többek között felvetődött, hogy ki kellene adni az összehasonlító irodalomtörténeti műszavak egységes szótárát, magam a költők stílusának összehasonlításával foglalkoztam előadásomban. ez a téma azért érdekes, mert a költők világnézete nemcsak műveik tartalmában, hanem for manyelvében is megnyilvánul.

- a közép- és a kelet európai irodalmak összehasonlító irodalomtörténete a konferencia egyik fő témája volt. ezeknek az országoknak nemcsak a történelme mutat közös vonásokat, hanem irodalmi fejlődésükben is sok a hasonlóság és kölcsönhatás. nyugaton az orosz irodalom kivételével csak kevéssé ismerik a kelet európai irodalmat. ezért a szocialista országok akadémiái közötti együttműködés abból a szempontból is jelentős, mert megismertetheti a világgal a kisebb országok irodalmának nagy értékeit. a szocialista irodalomtörténészek további együttműködése szempontjából jelentős volt köpeczi bélának az a javaslata, hogy dolgozzuk fel összefüggésben és kölcsönhatásában országaink irodalmának szocialista korszakát.

nyugati elismerés a konferenciának

w.a.p. smit utrechti professzor, a nemzetközi összehasonlító irodalomtörténeti társaság elnöke a következőket állapította meg:

/folyt. köv./

-3-

bb 2. változatos programmal megkezdődött az új idény a szak-
szervezeti művelődési intézményekben

1 hi/gk szb sr

1962. november 2.

a fővárosban működő 350 szakszervezeti művelődési intézmény a sajátos helyi igények és lehetőségek figyelembe vételével állította össze az új művelődési idényre szóló programját. Legújabb terveikben központi helyet foglal el a termelést közvetlenül segítő műszaki és az azt megalapozó természettudományos propaganda. a vörös csillag traktorgyár művelődési otthonában például megnyitott a munkásakadémia műszaki tagozata, a danuvia-gyár gorkij művelődési házában két tagozat indul a betanított munkások, egy tagozat a szakmunkások és a műszaki dolgozók részvételével. minden előadást filmmel szemléltetnek, egyéb változatos formákkal is kísérleteznek, több helyütt az msztb-vel együttműködve rendszeresen, önálló műsorban is vetítik a szovjet technika legújabb eredményeiről szóló műszaki filmeket, a ganz-márvag-ban a munkásakadémiai előadások alkalmával kis könyvtári kirendeltség áll a helyszínen a hallgatók rendelkezésére, ahol megtalálhatják a témához kapcsolódó könyveket.

a szakszervezeti művelődési otthonok segítik a dolgozók továbbtanulását is. a hazai fésűsfonó művelődési otthonának helyiségeiben működik a dolgozók általános iskolája, a pesterzsébeti vasas otthonban váltóműszakos dolgozók gimnáziuma indul, több helyen folyamatosan megszervezik a dolgozók iskoláiban tanulóknak a nehéz tantárgyakból a korrepetálást, a tananyaghoz kapcsolódó filmet vetítenek, az otthon könyvtárában a tanulást segítő könyvjegyzéket állítanak össze.

örvendetesen fejlődik a klubélet is. a már korábban is jól működött ifjusági, nyugdíjas és gyermekklubok mellett sok helyen alakulnak meg az azonos érdeklődésű látogatók, „baráti körök”, színház- és filmbarátok köre, országjárók, fiatal háziasszonyok köre, stb. néhány szakszervezeti művelődési otthonban már műszaki klub is működik. /mti/

--

bb 4. a szocialista országok irodalomtörténészeinek nagyszabású seregszemléje - külföldi vendégprofesszorok az összehasonlító irodalomtörténeti konferenciáról

1 ms/gg szb sr

1962. november 2.

a magyar tudományos akadémián ezen a héten fejeződött be az összehasonlító irodalomtörténeti konferencia, a magyar távirati iroda munkatársának alkalma volt beszélni a konferencia három külföldi résztvevőjével, akik a következőkben foglalták össze véleményüket a tanácskozásról.

/folyt. köv./

19.55/e

- 2 -

bb 4. / a szocialista országok... 1. folyt./ szb

- a marxista irodalomtörténet

szempontjából jelentős esemény zajlott le budapesten - mondotta m.p. alekszejev szovjet akadémikus. ezuttal első ízben jelentek meg a nemzetközi közvélemény előtt a szocialista országok irodalomtörténészei, akik bemutatták a marxista irodalomtörténeti kutatások eredményeit és előadásaikkal hozzájárultak a marxista metodológia továbbfejlesztéséhez. megelőzőleg 1960-ban a gorkij világirodalmi intézet konferenciáján foglalkoztunk a marxista összehasonlító irodalomtörténet problémáival, ezen az összejövetelen azonban csak szovjet tudósok vettek részt.

közös vonások a fejlődésben

v.m. zsirmunszkij akadémikus, a világszerte ismert szovjet irodalomtörténész a következőket mondotta:

- jelenleg a különböző országok irodalomtörténészei között igen nagy különbségek találhatók a tudományos terminológia tekintetében, már pedig az összehasonlító irodalomtörténet eredményes művelésének egyik alapfeltétele, hogy egységes terminológiával dolgozzunk. a konferencia egy egész napot szentelt ennek a fontos kérdésnek. többek között felvetődött, hogy ki kellene adni az összehasonlító irodalomtörténeti műszavak egységes szótárát, magam a költők stílusának összehasonlításával foglalkoztam előadásomban. ez a téma azért érdekes, mert a költők világnézete nemcsak műveik tartalmában, hanem forrnyelvében is megnyilvánul.

- a közép- és a keleteurópai irodalmak összehasonlító irodalomtörténete a konferencia egyik főtémája volt. ezeknek az országoknak nemcsak a történelme mutat közös vonásokat, hanem irodalmi fejlődésükben is sok a hasonlóság és kölcsönhatás. nyugaton az orosz irodalom kivételével csak kevéssé ismerik a keleteurópai irodalmat. ezért a szocialista országok akadémiái közötti együttműködés abból a szempontból is jelentős, mert megismertetheti a világgal a kisebb országok irodalmának nagy értékeit. a szocialista irodalomtörténészek további együttműködése szempontjából jelentős volt köpeczi bélának az a javaslata, hogy dolgozzuk fel összefüggésében és kölcsönhatásában országaink irodalmának szocialista korszakát.

nyugati elismerés a konferenciának

w.a.p. smit utrechti professzor, a nemzetközi összehasonlító irodalomtörténeti társaság elnöke a következőket állapította meg:

/folyt. köv./

-3-

4. /a szocialista országok.. 2. folyt./- szb

- nagy hatással volt rám a tanácskozás magas, tudományos színvonala. Kitűnt, hogy a kelet-európai kis népek irodalmában lényegileg ugyanazok a problémák, mint a nagy nyugati országokban. amikor tehát a konferencia nagy figyelmet szentelt a kelet-európai országokkal kapcsolatos problémáknak, hozzájárult a kis népek irodalma és a világirodalom közötti kapcsolatok fejlesztéséhez. az értékes előadások azt is megvilágították, mennyire foglalkoztatja a kelet-európai országok irodalomtörténetét az a probléma, hogy egységes szemléleti mód alapján elkészítsék közös, összehasonlító irodalomtörténetüket.

- a konferencián sok hasznos megbeszélést folytathattam és baráti kapcsolatokat szerezhettem kelet-európai kollégáimmal. mint a nemzetközi összehasonlító irodalomtörténeti társaság elnöke, remélem, hogy a keleti és a nyugati országok tudósainak érintkezése a jövőben egyre gyakoribbá válik. ez feltétlenül gyümölcsöző lesz tudományunk fejlődésében. /mti/

--

-4-

bb 5. mindenki megtanulhat lakást festeni - a közönséget is megismertetik a korszerű lakkok és festékek használatával

1 szf/gk/m/ki

1962. november 2.

a néhány hete budapesten megnyitott lakk- és festékipari műszaki tanácsadó szolgálat máris nagy forgalmat bonyolít le. az iparvállalatok, különösen a gépipari üzemek és az építő vállalatok megbízottai egymásnak adják a kilincset a balassi bálint utcai mintateremben, hogy a szolgálat szakembereinek felvilágosítását kérjék, milyen korszerű lakkokat, festékeket, találhatnak a festékipar legújabb termékei között gyártmányaik színésére, rozsdá elleni védelmére, illetve az épülő lakások festésére.

a szolgálat most a nagyközönségre is kiterjeszti a tanácsadást. tapasztalják ugyanis, hogy a lakosság érdeklődik az ugynevezett diszperziós műanyagfestékek és műanyag padló lakkok iránt, s szívesen használná őket, de nincs tisztában kezelésükkel, a háztartási boltok eladói sem mindig tudnak róluk pontos felvilágosítást adni. ezért a festékárusításra kijelölt háztartási boltok személyzetét, valamint a vegylianyag nagykereskedelmi vállalatok dolgozóit tanfolyamon ismertetik meg az új festék- és lakkfajták használati módjával. az első tanfolyamot november 5-én rendezik a tanácsadó szolgálat balassi bálint utcai előadótermében és laboratóriumában. az 5-6 előadásból álló tanfolyam előadói a bemutató terem szakemberei lesznek. a tanfolyamok résztvevőit, akik között ott lesznek a vidéki boltok eladói is, arra is kioktatják, miként taníthatják meg a közönséget, hogy lakását akár maga is kifesthesse a könnyen kezelhető, vízzel lemosható emfix falfestékkel. a negyedévenként megrendezett tanfolyamokkal nálunk is el akarják indítani a műanyagfestékek bevezetése óta külföldön már igen elterjedt „fess magad”-mozgalmat. ismertetik azt is, milyen kezeléssel lesz szép, föltmentes, egyenletes fényű a parkett a vilupál padló laktól, hogyan kapja vissza fényét a régi butor az erre a célra előállított készítménytől stb. /mti/

bb 6. százágas pincelabyrinth a mádi hegy alatt - idei must forr már tokajhegyalja legnagyobb pincészetében

vid/j/m/ká

1962. november 2.

tokajhegyalján a tarcali állami gazdaság többszáz holdnyi szőlőskertjében termelt bor érlelésére és tárolására hat pincészet tartanak fenn. ezek közül a leghíresebb és a legnagyobb mádi pincészet, amelynek sziklafolyosóit több mint fél évezrede készítették ki. /folyt. köv./

8.08/a

- 5 -

bb 6. /százágas ... 1. folyt./ m

a niolittufába vájt pincékben igen kedvező feltételeket talál a bor. a falakat vastagon bevonja a nemes penész, s a folyó-sok hőmérséklete az év minden szakában egyenletes, átlagosan 10 fok. ezen a hőmérsékleten megfelelő páratartalom és a nemes penész jelenlétében érlelődnek a világhírű szamorodni és aszu jellegű borok, fejlődik ki jellegzetes illat- és zamatanyaguk.

a mádi pincészetet 8 régi pincéből alakították ki, úgy, hogy az elválasztó sziklafalakat átvágták. a pincevágás kemény munkájára jellemző, hogy az egyik átvágásnál egy 60 centiméter vastag, alig több mint másfél méteres körív kibontásán két munkás négy napig dolgozott.

a mádi pince labirintusnak kerekén 100 ágában állnak a szerednyei és gönci hordók ezrei, amelyekben mintegy 22.000 hektoliter nemes bort tudnak érlelni. a pincészetet most újabb elhagyott pinceágak bekapcsolásával növelték, s így hossza megközelíti a 3000 métert. a földalatti labirintusokban 3-5 évig érlelik, „iskolázzák”, a bort, jellegének és minőségének megfelelően, külön-külön ágakban. az idén szűrt mustok egy része az első, ugynevezett „zajos erjedés”, után, már hordókba szűrve, a mádi pinceágakba került./mti/

...

bb 7. harminc ábc-áruház épül az új lakótelepeken - kialakítják dunaujváros és salgótarján kereskedelmi központját - az idén 120 új perembolt a kereskedelmileg ellátatlan területeken

1/tó/tm/m/ki

1962. november 2.

a belkereskedelmi minisztérium kereskedelemszervezési és technikai főosztályán, arról tájékoztatták az mti munkatársát, hogy az ötéves terv hátralévő idejében hogyan fejlesztik az állami erőből épülő új nagy lakótelepeket, valamint az ipari és bányaközpontok környékén mind jobban bővülő családirház lakótelepek kereskedelmi hálózatát.

az új lakótelepek összefüggő tömbökben épülnek, egész városok alakulnak, s ez lehetővé teszi a kereskedelmi hálózat tervszerű fejlesztését, a követelményeknek legjobban megfelelő elvek alkalmazását. az új lakótelepek kereskedelmi hálózatának mértékét a tapasztalatok alapján kialakult normák szabályozzák. eszerint minden ezer lakáshoz 1.225 négyzetméter alapterületű boltihálózat szükséges. beigazolódott az is, hogy az új lakótelepeken csak a napi fogyasztási cikkek árusító boltok létesítése célszerű, mert a tartós iparcikkek inkább a már megszokott kereskedelmi központokban vásárolják. az új lakótelepeken nem szigorúan elhatárolt szakboltok, hanem olyan áruházak épülnek, amelyekben a vásárlók egyhelyen megtalálják a legszükségesebb napi cikkekét./folyt.köv./

8.27/a

- 6 -

83i Zseli

bb 7. /harminc ... 1. folyt./ m

külföldön ezeket szuper-marketeknek, vagy szuperetteknek nevezik, nálunk az abc-alapvető bolti cikkek - áruház fejezi ki leginkább a bolt jellegét. az abc áruházakban árusítanak fűszer és csemege-, zöldség és gyümölcs-, húsz és hentesárukat, tejet és tejterméket, pékárukat, háztartási vegycikkeket, konyhafelszerelési és apróbb villamossági cikkekét, rövidárukat, stb. ez a módszer lényegesen leegyszerűsíti a vásárlást és kereskedelmi szempontból is gazdaságosabb.

az ötéves terv végéig 30 ilyen abc áruház létesítését tervezik. ezek közül már jövőre megnyitják váciott a dunai cement- és mészmű lakótelepén, valamint a dunaujvárosi szalmacellulóz gyár lakótelepén épülő abc áruházat és megépül a budapesti Üllői uti lakótelep 1200 négyzetméter alapterületű áruháza is. az ötéves terv végéig még többek között komlón, pécsen, békéscsabán, tiszaszederkényben, székesfehérváron, miskolc két lakótelepén, kazincbarcán épül ilyen áruház, stb. az abc áruházak helyének kijelölésénél figyelembe veszik, hogy azok forgalmi középpontban épüljenek és az attól legmesszebb fekvő lakás távolsága se haladja meg a 300 métert. ahol ennél nagyobb körzet lakóit kellene az áruházaknak ellátnia, ott kisegítő élelmiszerboltokat nyitnak. ilyenek épülnek például a budapesti Üllői uti lakótelepen.

az abc áruházak építése körülbelül 15 százalékkal kevesebbe kerül, mint a szakosított boltihálózat kialakítása, megtakarított összegből lehetőség nyílik a városok kereskedelmi központjának kiépítésére. ebben az ötéves tervben salgótarján és dunaujváros kereskedelmi központjai készülnek el.

sok panaszra adott okot, hogy a nagy ipari és bányaközpontok környékén szinte gomba módra épülő családirház lakótelepeken elmaradt a kereskedelmi hálózat kiépítése. az itteni lakóknak a legfontosabb napi cikkekért is sokszor kilométereket kell megtenniük. a kormány intézkedésére ezeken a kereskedelmileg ellátatlan területeken kis, ugynevezett peremboltok építését kezdték meg 1960-ban. az első évben 19, tavaly pedig 34 épült az országban. az idén 120 peremboltot nyitnak, illetve már meg is nyitottak. erre a célra az országos tervhivatal 12 millió forintot biztosít az idén, a helyi tanácsok pedig saját erőforrásaikból, tehát a közsegfejlesztési alapról és társadalmi-munka segítséggel több mint 8 millió forinttal járulnak hozzá. a 120 bolt több mint 90.000 lakos napi bevásárlását könnyíti meg./mti/

...

8.50/a

- 7 -

855 Zseli

bb 9. kiterjesztik a visszatérülő hitelek rendszerét

1/sl/sze/m/vg

1962. november 2.

a magyar beruházási banktól kapott tájékoztatás szerint 1963-tól új hitelrendszert vezetnek be az értékhatár alatti, kisebb beruházások finanszírozására, a hitelnyújtás új formájának lényege, hogy az említett beruházásokra kapott összegeket azok megterülése után a vállalatok visszafizetik a banknak. ilyen visszatérülő hitelekkel bizonyos korlátozásokkal egy-két évre eddig is folyósítottak, a beruházási összegek nagyobbik részét azonban tervehitel formájában visszafizetési kötelezettség nélkül kapták a vállalatok, a jövőben az értékhatár alatti termelőberuházások teljes összegét vissza kell téríteni, ami arra ösztönzi az üzemeket, hogy gyorsan lebonyolódó gazdaságos beruházásokra törekedjenek, a visszafizetési kötelezettség ugyanis érinti a nyereség-részesedés összegét.

az új finanszírozási rendszer bevezetésével természetesen növekszik a visszatérülő hitelekre szánt összeg, s megváltoznak a hitelnyújtás feltételei is. az eddigi évi százmillió forinttal szemben jövőre 360 millió forint áll a vállalatok rendelkezésére. a szokásos egy-két év helyett ezentul három-négyéves időtartamra folyósítanak visszatérő hitelt, s a hitel felső határát is felemelik, bizonyos feltételekkel nemcsak gépek beszerzésére, hanem építkezésekre is engedélyeznek a jövő évtől megfelelő összeget.

a visszatérülő hitelek megváltozott rendszerével a bank fiókvezetőinek hatásköre bővül, a hitelek engedélyezése a tanácsi beruházásoknál kivétel nélkül, a minisztériumi beruházások esetében kétmillió forintig a fiókvezetők hatáskörébe tartozik majd, a hitelek engedélyezésénél azokat a vállalatokat részesítik előnyben, amelyek a kapott összegeket az ország fizetési mérlegét valamilyen módon javító beruházásokra kívánják felhasználni./mti/

...-

bb 15. szülők akadémiaja baján

vid/gk/m/fm

1962. november 2.

a tit járási szervezete az idén ismét megszervezte baján a szülők akadémiaját. a négy hónapig tartó előadássorozaton a tanítóképző intézet tanárai, valamint ideggyógyász orvosok és bírók foglalkoznak tudományos szinten a gyermeknevelés módszerével. az akadémiaira csaknem 330-an - főleg asszonyok - jelentkeztek, és járnak rendszeresen az előadásokra./mti/

...-

9.10/szb

-8-

912 Zolt

bb 8. új tudományág született hazánkban: az akusztikai szeizmológia-magyar tudós fejtette meg a földrengéseket kísérő, illetve megelőző hangjelenségek keletkezésének titkát - megfelelő műszerhálózat órákkal előre jelezheti a földrengési veszélyt

i tz/sze vm ki

1962. november 2.

új kutatásainak eredményeiről számolt be a közelmúltban a szaknyilvánosság előtt dr. bendefy lászló, a vizsgazájkodási tudományos kutatóintézet tudományos főmunkatársa, a földrengéseket kísérő, illetve megelőző hangok keletkezésének titkát sikerült megfejtenie. eddig az volt az általános vélemény, hogy ilyen esetekben a földrengést kiváltó erők által keltett rezgések egy része jelentkezik hang gyanánt.

bendefy lászló ezt a magyarázatot nem tartva kielégítőnek, kutatni kezdte, valójában milyen fizikai folyamatok hozzák létre ezeket a hangokat. munkája eredményességéhez hozzájárultak az 1956. tavaszán a baltavár-pakodi földrengés alkalmával ferencz károlyval, a földtani intézet akkori helyettes igazgatójával tett megállapításai. kiderült ugyanis, hogy a környék lakossága már hatnyolc órával a földrengés előtt a szellő suhogására, vagy a szél súvítására emlékeztető hangokat hallott, amelyek később még erősebben megismétlődtek, majd a kutak szintje megemelkedett, vizük pezsegni kezdett, sőt a jégeső kopogásához hasonló hangok hallatszóttak belőlük, pedig az égen egyetlen felhő sem látszott és fagy leél sem rezdült.

számtalan hazai és külföldi adat felhasználásával végülis a következőkben sikerült megtalálnia e hangok keletkezésének magyarázatát. a belső feszítőerők hatására a föld felső rétege már a földrengést megelőzően emelkedni kezd, amit azonban az ember még meg sem érez. ez a feszítőerő ekkor még nem érte el azt a fokot, amelynek a felpuposodott földkéreg eltörik és fel- vagy lecsapódik, vagyis bekövetkezik a szoros értelemben vett földrengés. de már ekkor megindulnak a repedéseken és kutakon keresztül felfelé előbb a talajban felhalmozott gáznemű, majd a cseppfolyós anyagok is - a víz, a kőolaj, stb. - és pontosan ezeknek az utját jelzik a felszínen esetleg hallható, esetleg csak műszerek által érzékelhető hangok.

ennek az új geofizikai magyarázatnak több szempontból is nagy gyakorlati jelentősége van. először is a bányákban elhelyezett műszerek által észlelt igen gyenge „mikrohangokból”, következtetni lehet a megbontott és egyensúlyukat veszített kőzetekben bizonyos mozgások megkezdődésére, a másik pedig az, hogy ha megfelelő sűrű műszerhálózatot építenek ki a földrengésre „hajlamos”, területeken, órákkal előbb meg lehet „jósolni”, a rövidesen bekövetkező földrengést, sőt kipattanási helyének várható környezetét is. ez pedig elég legalább az emberáldozatok megelőzésére. /folyt.köv./

9.23/a

- 9 -

935 Zolt

bb 9. kiterjesztik a visszatérülő hitelek rendszerét

i/sl/sze/m/vg

1962. november 2.

a magyar beruházási banktól kapott tájékoztatás szerint 1963-tól új hitelrendszert vezetnek be az értékhatár alatti, kisebb beruházások finanszírozására, a hitelnyújtás új formájának lényege, hogy az említett beruházásokra kapott összegeket azok megtérülése után a vállalatok visszafizetik a banknak, ilyen visszatérülő hiteleket bizonyos korlátozásokkal egy-két évre eddig is folyósítottak, a beruházási összegek nagyobbik részét azonban tervehitel formájában visszafizetési kötelezettség nélkül kapták a vállalatok, a jövőben az értékhatár alatti termelőberuházások teljes összegét vissza kell téríteni, ami arra ösztönzi az üzemeket, hogy gyorsan lebonyolódó gazdaságos beruházásokra fókuszáljanak, a visszafizetési kötelezettség ugyanis érinti a nyereség-részesedés összegét.

az új finanszírozási rendszer bevezetésével természetesen növekszik a visszatérülő hitelekre szánt összeg, s megváltoznak a hitelnyújtás feltételei is, az eddigi évi százmillió forinttal szemben jövőre 360 millió forint áll a vállalatok rendelkezésére, a szokásos egy-két év helyett ezentúl három-négyéves időtartamra folyósítanak visszatérő hitelt, s a hitel felső határát is felemelik, bizonyos feltételekkel nemcsak gépek beszerzésére, hanem építkezésekre is engedélyeznek a jövő évtől megfelelő összeget.

a visszatérülő hitelek megváltozott rendszerével a bank fiókvezetőinek hatásköre bővül, a hitelek engedélyezése a tanácsi beruházásoknál kivétel nélkül, a minisztériumi beruházások esetében kétféleképpen a fiókvezetők hatáskörébe tartozik majd, a hitelek engedélyezésénél azokat a vállalatokat részesítik előnyben, amelyek a kapott összegeket az ország fizetési mérlegét valamilyen módon javító beruházásokra kívánják felhasználni./mti/

bb 15. szülők akadémiaja baján

vid/gk/m/fm

1962. november 2.

a tit járási szervezete az idén ismét megszervezte baján a szülők akadémiaját, a négy hónapig tartó előadásorozaton a tanítóképző intézet tanárai, valamint ideggyógyász orvosok és bírók foglalkoznak tudományos szinten a gyermeknevelés módszereivel, az akadémiaira csaknem 330-an - főleg asszonyok - jelentkeztek, és járnak rendszeresen az előadásokra./mti/

9.10/szb

-8-

912 Zolt

bb 8. új tudományág született hazánkban: az akusztikai szeizmológia-magyar tudós fejtette meg a földrengéseket kísérő, illetve megelőző hangjelenségek keletkezésének titkát - megfelelő műszerhálózat órákkal előre jelezheti a földrengési veszélyt

i/tz/sze/vm/ki

1962. november 2.

új kutatásainak eredményeiről számolt be a közelmúltban a szaknyilvánosság előtt dr. bendefy lászló, a vizsgaalkodási tudományos kutatóintézet tudományos főmunkatársa, a földrengéseket kísérő, illetve megelőző hangok keletkezésének titkát sikerült megfejtenie. eddig az volt az általános vélemény, hogy ilyen esetekben a földrengést kiváltó erők által keltett rezgések egy része jelentkezik hang gyanánt.

bendefy lászló ezt a magyarázatot nem tartva kielégítőnek, kutatni kezdte, valójában milyen fizikai folyamatok hozzák létre ezeket a hangokat. munkája eredményességéhez hozzájárultak az 1956. tavaszán a baltavár-pakodi földrengés alkalmával ferencz károllyal, a földtani intézet akkori helyettes igazgatójával tett megállapításai. kiderült ugyanis, hogy a környék lakossága már hatnyolc órával a földrengés előtt a szellő suhogására, vagy a szél súvítására emlékeztető hangokat hallott, amelyek később még erősebben megismétlődtek, majd a kutak szintje megemelkedett, vizük pezsegni kezdett, sőt a jégeső kopogásához hasonló hangok hallatszóttak belőlük, pedig az égen egyetlen felhő sem látszott és falevél sem rezdült.

számtalan hazai és külföldi adat felhasználásával végül is a következőkben sikerült megtalálnia e hangok keletkezésének magyarázatát, a belső feszítőerők hatására a föld felső rétege már a földrengést megelőzően emelkedni kezd, amit azonban az ember még meg sem érez, ez a feszítőerő ekkor még nem érte el azt a fokot, amelynek a felpuposodott földkéreg eltörik és fel- vagy lecsapódik, vagyis bekövetkezik a szoros értelemben vett földrengés, de már ekkor megindulnak a repedéseken és kutakon keresztül felfelé előbb a talajban felhalmozott gáznemű, majd a cseppfolyós anyagok is - a víz, a kőolaj, stb. - és pontosan ezeknek az utját jelzik a felszínen esetleg hallható, esetleg csak műszerek által érzékelhető hangok.

ennek az új geofizikai magyarázatnak több szempontból is nagy gyakorlati jelentősége van, először is a bányákban elhelyezett műszerek által észlelt igen gyenge „mikrohangokból”, következtetni lehet a megbontott és egyensúlyukat veszített kőzetekben bizonyos mozgások megkezdődésére, a másik pedig az, hogy ha megfelelő sűrű műszerhálózatot építenek ki a földrengésre „hajlamos”, területeken, órákkal előbb meg lehet jósolni, a rövidesen bekövetkező földrengést, sőt kipattanási helyének várható környezetét is, ez pedig elég legalább az emberáldozatok megelőzésére./folyt.köv./

9.23/a

- 9 -

925 Zolt

bb 8. új tudományág.....1.folyt./vm

elméletileg viszont az új felismerés egy új tudományág,
az „akusztikai szeizmológia„ alapvetését jelenti./mti/

- . -

bb 20. ezer munkás a komárom megyei üzemek fotósakkörökben

vid fm/tm vm fm

1962. november 2.

komárom megye ipari munkásai közül mind többen hódolnak a fotózás szenvedélyének. sokan fényképeznek és több mint ezren tagjai már az üzemi fotóköröknek. fotókör működik például a tabányai erőművekben, a komáromi kőolajipari vállalatnál és a tokodi üvegyárban. a fotósok kiállításokon mutatják be üzemük dolgozóinak legsikerültebb felvételeiket, a dorogi amatőrök most azokat a brigádokat örökítik meg, amelyek elnyerték a szocialista munkabrigád címet. sokan filmeznek is: keskenyfilmre veszik családjuk, üzemük életének nevezetesebb eseményeit.

most különösen fellendült az üzemi fotósakkörök élete, mert készülnek a megyei tanács fotókiállítására./mti/

- . -

bb 18. mari népdalok szarvasi évkönyvben

vid gk vm fm

1962. november 2.

megjelent a szarvasi felsőfoku óvónőképző intézet második évkönyve, amely értékes pedagógiai, neveléstörténeti, történelmi és néprajzi tanulmányokat is tartalmaz. az évkönyv közli szücs gyulának és dutkon lászlónak - az intézet tanárainak - mari népdal-forditásait és azok kottáit is. a kiadványt bessenyei Antal és zsáki István festőművész-tanárok festményeinek reprodukciói díszítik./mti/

- . -

bb 12. 15 új művelődési ház épül veszprém megyében

vid fm tm vm fm

1962. november 2.

veszprém megyében az idén 15 új művelődési ház építését kezdték meg a községfejlesztési alapból. ezekre több mint hétmillió forintot költenek. öt nagy községben emeletes épületek készülnek. a 15 község lakossága több mint 700.000 forint értékű társadalmi munkát vállalt az építkezéseken./mti/

- . -

9.55-/a

- 10 -

10 - 2. szel'

bb 10. szovjet megrendelésre röntgen transzportkocsikat gyártanak az esztergomi műszeripari művekben

vid/te/m/ki

1962. november 2.

az esztergomi műszeripari művekben szovjet megrendelésre úgynevezett röntgen transzportkocsikat gyártanak. a mintapéldányt két évvel ezelőtt küdték ki a szovjetunióba, s azóta jól állta a próbát: több ezer kilométeres utat tett meg. a tapasztalatok alapján kisebb módosításokkal kezdték most meg a másfél tonnás autó gyártását. az új kocsi nagy előnye a röntgen autóbuszokkal szemben, hogy rendkívül mozgékony, a legnehezebb hegyvidéki terepen is könnyen közlekedik. így a legtávolabbi kis településeket lakóit is be tudják kapcsolni a tüdőszűrővizsgálatokba. különleges feladatot jelent az esztergomi üzem dolgozóinak, hogy a fémépítésű kocsit megfelelő védelemmel kell ellátni a különböző klímahatások és az ezzel járó erős korróziós ártalmak ellen. utasterét úgy képezték ki, hogy négy személy részére ülőhelyek számára pedig hálóhelyet is építettek. a medicor röntgenművekben készített röntgenkészüléket a helyszínen kiveszik a kocsiból. a filmet a beépített laboratóriumban hívják elő./mti/

- . -

bb 11. 72 óra a dunán - teljesítették egész évi fogási tervüket a mohácsi halászbok

vid/j/m/ká

1962. november 2.

a mohácsi petőfi halászbok tsz tagjai, akik a magyar duna legdélibb szakaszát járják csónakjaikkal, teljesítették egész évi halfogási tervüket. a kedvezőtlen vízállás rendkívül megnehezítette a munkájukat, és nagy erőfeszítéseket kellett tenniük azért, hogy az előirányzott 700 mázsa hal a hálóba kerüljön. munkával töltötték számos vasárnapot és éjszakát, s megtörtént az is, hogy 72 órán át dolgoztak a dunán. a halászbok legutóbb 1955-ben tudták teljesíteni tervüket, az azóta eltelt 7 év alatt a szeszélyes duna csak most adta meg tervezett zsákmányt.

a mohácsi halászbok a terv teljesítése után újból vízre szállnak. úgy tervezik, hogy az év végéig még 100 mázsa halat fognak ki a dunából. megkezdtek a morotvák - a zsákmányban gazdag, dunai holtágak - lehalászását is, ahonnan különösen sok ponty, csuka, süllő kerül ki. a halászbok átlagos évi keresete 26.000-28.000 forint lesz az idén./mti/

10.05/ n

- . -
- 11 -

10.05/ n
10.05/ 2. szel'

bb 8. új tudományág.....1.folyt./vm

elméletileg viszont az új felismerés egy új tudományág,
az „akusztikai szeizmológia„ alapvetését jelenti./mti/

- . -

bb 20. ezer munkás a komárom megyei üzemek fotószakkörökben

vid fm/tm vm fm

1962. november 2.

komárom megye ipari munkásai közül mind többen hódolnak a fotózás szenvedélyének. sokan fényképeznek és több mint ezren tagjai már az üzemi fotóköroeknek. fotóköri működik például a tabányai erőművekben, a komáromi kőolajipari vállalatnál és a tokodi üvegyárban. a fotósok kiállításokon mutatják be üzemük dolgozóinak legsikerültebb felvételeiket, a dorogi amatőrök most azokat a brigádokat örökítik meg, amelyek elnyerték a szocialista munkabrigád címet. sokan filmeznek is: keskenyfilmre veszik családjuk, üzemük életének nevezetesebb eseményeit.

most különösen fellendült az üzemi fotószakkörök élete, mert készülnek a megyei tanács fotókiállítására./mti/

- . -

bb 18. mari népdalok szarvasi évkönyvben

vid gk vm fm

1962. november 2.

megjelent a szarvasi felsőfoku óvónőképző intézet második évkönyve, amely értékes pedagógiai, neveléstörténeti, történelmi és néprajzi tanulmányokat is tartalmaz. az évkönyv közli szücs gyulának és dutkon lászlónak - az intézet tanárainak - mari népdal-for-dításait és azok kottáit is. a kiadványt bessenyei antal és zsáki istván festőművész-tanárok festményeinek reprodukciói díszítik./mti/

- . -

bb 12. 15 új művelődési ház épül veszprém megyében

vid fm tm vm fm

1962. november 2.

veszprém megyében az idén 15 új művelődési ház építését kezdték meg a községfejlesztési alappól. ezekre több mint hétmillió forintot költenek. öt nagy községben emeletes épületek készülnek, a 15 község lakossága több mint 700.000 forint értékű társadalmi munkát vállalt az építkezéseken./mti/

- . -

9.55-/a

- 10 -

10 - 2. szel'

bb 10. szovjet megrendelésre röntgen transzportkocsikat gyártanak az esztergomi műszeripari művekben

vid/te/m/ki

1962. november 2.

az esztergomi műszeripari művekben szovjet megrendelésre úgynevezett röntgen transzportkocsikat gyártanak. a mintapéldányt két évvel ezelőtt küldték ki a szovjetunióba, s azóta jól állta a próbát: több ezer kilométeres utat tett meg. a tapasztalatok alapján kisebb módosításokkal kezdték most meg a másfél tonnás autó gyártását. az új kocsi nagy előnye a röntgen autóbuszokkal szemben, hogy rendkívül mozgékony, a legnehezebb hegyvidéki terepen is könnyen közlekedik. így a legtávolabbi kis településeket lakóit is be tudják kapcsolni a tildőszűrővizsgálatokba. különleges feladatot jelent az esztergomi üzem dolgozóinak, hogy a fémépítésű kocsit megfelelő védelemmel kell ellátni a különböző klímahatások és az ezzel járó erős korróziós ártalmak ellen. utasterét úgy képezték ki, hogy négy személy részére ülő, kettő számára pedig hálóhelyet is építettek. a medicor röntgen-művekben készített röntgenkészüléket a helyszínen kiveszik a kocsiból. a filmet a beépített laboratóriumban hívják elő./mti/

- . -

bb 11. 72 óra a dunán - teljesítették egész évi fogási tervüket a mohácsi halászok

vid/j/m/ká

1962. november 2.

a mohácsi petőfi halászati tsz tagjai, akik a magyar duna legdélibb szakaszát járják csónakjaikkal, teljesítették egész évi halfogási tervüket. a kedvezőtlen vízállás rendkívül megnehezítette a munkájukat, és nagy erőfeszítéseket kellett tenniük azért, hogy az előirányzott 700. mázsa hal a hálóba kerüljön. munkával töltötték számos vasárnapot és éjszakát, s megtörtént az is, hogy 72 órán át dolgoztak a dunán. a halászok legutóbb 1955-ben tudták teljesíteni tervüket, az azóta eltelt 7 év alatt a szeszélyes duna csak most adta meg tervezett zsákmányt.

a mohácsi halászok a terv teljesítése után újból vízre szállnak. úgy tervezik, hogy az év végéig még 100 mázsa halat fognak ki a dunából. megkezdtek a morotvák - a zsákmányban gazdag, dunai holtágak - lehalászását is, ahonnan különösen sok ponty, csuka, süllő kerül ki. a halászok átlagos évi keresete 26.000-28.000 forint lesz az idén./mti/

10.05/ n

- 11 -

10 - 2. szel'

bb 13. vegyi anyag szárítás porlasztással - tisztegyorsabb az új munkamódszer

vid/sl/m/te

1962. november 2.

a vegyiparban készített anyagok jó része nedves, masszaserű állapotban kerül ki a gyártóberendezésekből, mielőtt forgalomba hoznák a vegyszereket, szárítási eljárással elűzik belőlük a nedvességet, s így állítják elő többek között a növényvédő porokat és a különféle pasztákat, a vegyi anyagok szárítási azonban hosszadalmas, kalóriaigényes művelet.

a régi módszernél jóval olcsóbb, gyorsabb szárítási eljárást dolgozott ki horváth tiber, a veszprémi nehézipari kutató intézet tudományos főmunkatársa. a porok és paszták szárítását porlasztással oldotta meg. az anyagmasszát porlasztófej-
jel szemcsékre bontja és nagy sebességgel áramló füstgázba fuvatja be. a forró gáz pillanatok alatt elűzi a nedvességet, a fellazított anyagból a művelet végén teljesen száraz anyag rakódik el. a porlasztásos szárítás a kísérletek szerint tisztegyorsabb a réginél és különösen a mosószer, növényvédőszer és festékiparban használhatják majd jó eredménnyel./mti/

...

bb 17. százötven magyar és külföldi gépet minősít az idén a mezőgazdasági gépkísérleti intézet

i so/tf/gg/m/ká

1962. november 2.

a mezőgazdasági gépkísérleti intézetben alapos vizsgálatnak vetik alá és minősítik a magyar mérnökök által tervezett gépeket, mielőtt a sorozatgyártást megkezdénék. ugyanitt ki-
próbálják azokat a külföldi géptípusokat is, amelyeket az előze-
tes tervek szerint a magyar mezőgazdaságban alkalmazni kívánnak.

az intézetben dolgozó mérnököknek és technikusoknak az idén különösen sok munkájuk van. összesen 150 hazai és külföldi gépet vizsgálnak meg. ebből hatvan új magyar gép, illetve a már alkal-
mazott mezőgazdasági eszközök korszerűsített változata. többek között jó eredménnyel „vizsgáztott”, a d4 k 70-es traktorhoz szerkesztett első két munkagép, a függesztett mélyszántó eke és a dixtiller. jól bevált a kipróbálásnál az új alkatrészekkel ki-
egészített tp 4-es palántázó gép, amely már előcsiráztatott bur-
gonya, hagyma és tápkockás palánta kiültetésére is alkalmas. az intézet szakemberei jelenleg a hazai tervezésű szőlőfeldolgozó gépsor munkáját minősítik.

a 90 külföldi gyártmányú gép hazai viszonyok közötti kipróbá-
lása után az intézet javaslatot tett több korszerű mezőgazda-
sági gép importálására./mti/

10.15

- 12 -

10.15
L. Z. L.

bb 22. a keleti főcsatorna vizét belvízlevezető csatornákon át juttatják el füzesgyarmat térségébe

vidj vm ká

1962. november 2.

az eredeti tervek szerint a k/13-as főcsatorna megépítésével jutott volna el a keleti főcsatorna vize füzesgyarmat térségébe, ahol az erősen szikes sármenti talajon különösen hasznos az öntözés. a debreceni és a körösvidéki vízügyi igazgatóság szakemberei azon-
ban olcsóbb eljárással és gyorsabban vezeték el a vizet az említett területre. egyelőre nem építik meg a k/13-as főcsatornát, ami 10 millió forintos beruházást igényelne, hanem a meglévő belvízlevezető csatornákon át juttatják el a vizet a füzesgyarmati térségbe. ki-
sérletképp ez évben már másfélezer hold földet öntöztek ezzel a módszerrel. a belvízlevezető csatornák bekapcsolását folytatják, s az ötéves terv végére a füzesgyarmati vörös csillag és az aranykalász termelőszövetkezet, valamint a töviskesi és darvasi állami gazdaság határában már 11.000 holdat öntözhetnek a keleti főcsatorna víze-
vel./mti/

...

bb 36. a marsbeli élet létezésének kérdéséről az új szovjet űrrakéta - mit várnak a csillagászok a mars egytől

1962. november 2.

i tz/gk vm

hazánkban is nagy érdeklődést váltott ki az új szovjet űrkísérletnek, az első mars-rakéta felbocsátásának híre. különösen a csillagászok várnak sokat tőle, mert - amint ifj. bartha lajos, az uránia bemutató csillagvizsgáló munkatársa elmondotta - a marsnak még sok titka vár megfejtésre, köztük olyanok is, amelyeknek tisztázása saját otthonuknak, a föld jobb megismeréséhez is hozzásegíthet.

a mars ugyanis - akárcsak a vénusz - a naprendszernek abban a zónájában kering, amelyben megvannak a nagyjából a földihez hason-
ló élet feltételei. ez a bolygó kisebb a földnél: átmérője a földé-
nek 53, tömege valamivel több mint tíz százalékát éri el. keringési ideje majdnem két év, egy marsbeli nap tartalma pedig 24 óra 37 perc.

/folyt. köv./

10.27/a

- 13 -

10.27/a
L. Z. L.

/bb 36. a marsbeli.....1.folyt./vm

a marsnak van légköre is, de sokkal ritkább, mint a mienk, és főleg nitrogénből áll. az oxigén mindössze egy ezreléket ér el benne. a légnyomás ott mintegy tizedrésze, a gravitáció pedig körülbelül egyharmada a mienknek. a bolygón van ugyan víz, de csupán mint talajvíz, pára, felhő és az északi és déli sarkot a téli évszakokban elborító vékony dérréteg, ugynevezett hósapka. nyílt vízfelület a marson nincs.

hőmérsékletének átlaga minusz 5 celsius fok, de a legalacsonyabb érték a minusz 100, a legmagasabb pedig a plusz 25-30 celsius fokot is eléri.

ilyen viszonyok között legalább is bizonyos kezdetleges életnek megvannak a lehetőségei. régebben ugynevezett csatornákat véltek felismerni a bolygó felületén és ezeket értelmes lények alkotásainak gondolták. később azonban kiderült, hogy csupán a maiaknál kisebb műszerek tévesztették meg a megfigyelőket. a csillagászok ma már tudják, hogy a marson kétféle foltok váltogatják egymást: a valószínűleg vasoxidos homoksivatagok pirosas árnyalatu és az agyagos mészkőből álló egyéb kőzetek sötét, kékesszürke foltjai. az utóbbiak közül egyeseknek az alakja és méretei az évszakokkal együtt változnak, amiből már régebben arra következtettek, hogy ezek a foltok nagyobb felületeket elborító növénytakarót jeleznek, amelyek nyáron fejlődnek ki, de télre eltűnnek.

amikor mintegy 20 éve tyihov szovjet csillagász megállapította, hogy ezek a foltok ugyanugy verik vissza a nap sugarait, mint földünk sarki vidékeinek és magas hegyeinek növényzete, állítását még sokan vonták kétségbe. az elmúlt évtizedben azonban dolfuss francia és sinton amerikai kutatók a legkorszerűbb műszerekkel végzett vizsgálataik alapján részint megerősítették tyihov állítását, részint spektroszkópiai uton bebizonyították a marson egyes földi algafajtákhoz hasonló szerves molekulák létezését.

ezeket a vizsgálatakat a körülbelül két és negyedévenként visszatérő ugynevezett mars-közelség idején végezték, de akkor is legalább 58 millió kilométer választotta el a műszereket a megfigyelés tárgyától. erre a rendkívül izgalmas kérdésre tehát csak a bolygó közelébe eljutó rakéták jelentései adhatnak majd megnyugtató választ.

/folyt. köv./

10.44/a

- 14 -

/bb 36. a marsbeli.....2.folyt./vm

de az élet létezésének megállapításától vagy cáfolatától eltekintve is értékes adatokat küldhet haza a mars egy. hiszen a légkör mozgását ezen a bolygón is ugyanazok a törvényszerűségek szabják meg, mint a földön, de ott ezeket jobban lehet megfigyelni, mert az alapvető jelenségeket nem befolyásolja a nyílt tengerek, óceánok zavaró hatása. azonkívül, ha sikerül megállapítani a mars esetleges mágneses terének és a bolygó körül kialakult elektromos töltésű részecskeáramok létezését, ennek tanulmányozása ugyancsak jelentős segítséget adhat földünk mágneses terének és magnetoszférájának jobb megismeréséhez./mt1/

bb 35. fejér megye kommunistáinak pártértekezlete

vid hné vm

1962. november 2.

fejér megye kommunistái csütörtökön székesfehérvárott, a városi tanács nagytermében tartották pártértekezletüket. a tanácskozáson megjelent dr. münnich ferenc, az mszmp politikai bizottságának tagja, földes lászló és dr. dabronaki gyula, a központi bizottság tagjai.

a pártértekezlet elnöki tisztét bujdosó imre, a fejér megyei tanács vb. elnöke és karsák ferenc, a megyei pártbizottság párt-és tömegszervezeti osztályának vezetője látta el. a tanácskozást skolnyik józsefné, a párt régi harcosa nyitotta meg. a megyei pártbizottság beszámolóját juhász jános, a fejér megyei pártbizottság első titkára ismertette, majd módor józsef a revíziós bizottság elnöke előterjesztette a revíziós bizottság jelentését.

a megyei pártbizottság beszámolója felett indított vitában felszólalt nagy károlyné, a pusztaszabolcsi mező imre termelőszövetkezet tagja, brunner tiber, a csákvári állami gazdaság igazgatója, inokai jános, a dunai vasmű beruházási főmérnöke, földesi jenőné, kálózi tanitónő, tolnai kálmán, a dunaujvárosi járás küldötte, szirmai józsef, a székesfehérvári általános mechanikai gépgyár igazgatója, mészáros andrás, a csákvári tolbuhin tsz elnöke, pásztori józsefné, a székesfehérvári villamossági-, televízió-és rádiókészülékek gyárának művezetője, zsámbók elemér, a dunai vasmű mérnöke, dr. rajki sándor, a magyar tudományos akadémia martonvásári mezőgazdasági kutatóintézetének igazgatója, bodnár lászlóné, a kisz fejér megyei bizottságának titkára, varjas gyula, a székesfehérvári szabad élet tsz elnöke, dr. farkas lajos, a fejér

/folyt. köv./

10.50/a

- 15 -

1056 Zolt

/bb 35. fejeér megye.....folyt./vm

megyei tanács vb. elnökhelyettese, szalai lajos, a székesfehérvári villamossági-, televízió-és rádiókészülékek gyárának párttitkára, dr. münnich ferenc, az mszmp politikai bizottságának tagja, kiss andorné, a székesfehérvári petöfi általános iskola igazgatója, csémi károly vezérőrnagy, pera ferenc, a balinkai szénbányák igazgatója, bartus jános, a kiosk fejeér megyei titkára és varga lajosné, a seregélyesi földművesszövetkezet elnöke.

a felszólalásokra juhász jános, a megyei pártbizottság első titkára válaszolt, majd a pártértekezlet egyhangulag elfogadta az elhangzott beszámolókat, valamint a határozati javaslatot. ezután megválasztották a fejeér megyei pártbizottság 47 tagját és 15 póttagját, valamint a 11 tagú revíziós bizottságot. fejeér megye kommunis-táinak pártértekezlete 18 szavazati és egy tanácskozási jogú küldöttet választott a nyolcadik pártkongresszusra.

az értekezlet után az új megyei pártbizottság megtartotta első ülését, amelyen megválasztották a tizenegy tagú végrehajtó bizottságot. a megyei pártbizottság első titkárává juhász jánost, titkárává gyenge károlyt és kalmár dezsőt választották meg./mti/

bb 38. a lottó nyerőszámai

i kf/kf vm vg

1962. november 2.

pénteken délelőtti 10 órai kezdettel a szakszervezetek fehérvári uti művelődési házában tartották a hónap első lottó sorsolását, a 44. heti nyerőszámoknak és az októberi tárgyjutalmaknak a sorsolását. a kihuzott számok a következők:

2, 13, 30, 40, 59

ezután a 42. játékhet szelvényei között 774 értékes tárgyjutalmat köztük főnyereményként négy öröklakást és egy volga személygépkocsit - sorsoltak ki./mti/

11.00/a

- 16 -

11.01. Zolt

bb 14. népfrent-ankétokon népszerűsítik a kislakásépítkezések új formáit

i di/hné vm sr

1962. november 2.

a városok és falvak népfrent-bizottságai sokoldaluan segítik a 15 éves lakásépítési terv megvalósítását. mintegy védnökséget vállaltak a magánereőből történő építkezések felett. az elmúlt hónapokban több mint száz nagyszabású ankétot, kiállításot adtak tanácsot azoknak a munkásoknak, dolgozó parasztoknak, akik saját otthonra vágnak. megismertették őket a korszerű építőanyagokkal, a rendelkezésre álló títustervekkel, a szükséges kölcsönök megszerzésének módjával, széles körben tanították, hogyan lehet a legolcsóbban és leggyorsabban családi házakat építeni.

a következő hónapokban újabb összejövetelek, találkozók százain népszerűsítik majd a kislakásépítkezések új formáit, a városokban és az ipari központokban szakmai tanácsadással és gyakorlati segítséggel támogatják az emeletes családi ház, a társasház és a sorház-építési akciók kibontakozását. a falvakban pedig, ahol az új községrendezési tervek magasabb követelményeket állítanak fel az utcaképpel szemben is, a sorház és ikerház építkezéseket pártfoglalják./mti/

bb 16. műszaki propaganda bizottság a wilhelm pieck gyárban

vid te vm ki

1962. november 2.

a műszaki könyvtár továbbfejlesztésével műszaki propagandaosztály alakult a győri wilhelm pieck vagon-és gépgyárban. az osztály szorosan együttműködik mindazokkal a szervezetekkel, amelyek elősegíthetik a műszaki propagandát. az együttműködés összehangolására műszaki propagandabizottságot hoztak létre és ebben helyet kaptak az ujtási iroda, a szakoktatási osztály, a szabványügyi osztály, a gépipari tudományos egyesület, a tít és a magyar-szovjet baráti társaság üzemi csoportjai. a bizottság már megkezdte munkáját és arra törekszik, hogy tervszerűen, intézményesen terjessze a gyártmányokra és a gyártó technológiára vonatkozó legfontosabb bel-és külföldi információkat.
/folyt.köv./

11.08/a

- 17 -

11.01. Zolt

/bb 16. műszaki.....1.folyt./vm

szakkönyvekkel, folyóiratokkal látják el a dolgozókat és felhasználják az ismeretközvetítés minden módszerét, ankétokat, konferenciákat, tanfolyamokat, tanulmányutakat szerveznek, filmeket vetítenek, technológiai bemutatókat tartanak. a műszaki propaganda bizottság munkáját támogatja a párt-és a szakszervezet, valamint a vállalat vezetősége./mti/

bb 23. emléktáblával örökitik meg a legjobb társadalmi munkások nevét a vasvári járásban

vid gk vm fm

1962. november 2.

érdekes kezdeményezés született vas megyében a vasvári járásban. emléktáblával örökitik meg azoknak a dolgozóknak a nevét, akik egy-egy új létesítmény építésében társadalmi munkájukkal ki-tüntek. a legtöbb társadalmi munkát végzők nevével az első ilyen emléktáblákat a vasvári, a gersekaráti, a gutatöttösi, az andrás-fai és a gyanógeregyei művelődési otthonok falán helyezik el./mti/

bb 24. az eger 1. és eger 2.szőlő sikere zalában

vid j vm ká

1962. november 2.

zala megyében a mintegy 8000 hold direkt-termő szőlő helyére fokozatosan nemes fajták kerülnek. első lépésként a szőlészeti kutató intézetben nemesített eger 1, eger 2 fajtákat telepítették a megye több vidékén. ez a szőlőfajta ellenáll a szőlőbetegségeknek, egyáltalán nem kell permetezni. a murakeresztúri termelőszövetkezetben éppen az évben fordult termőre az új szőlő, s a tavaszi erős fagy ellenére jó termést hozott: tőkénként átlagosan másfél kiló szőlőt szedtek.

a megyei kertészeti szakemberei szerint a szőlőfajta alkalmas arra, hogy az eddigi direkt-termőket fokozatosan eger 1-gyel és eger 2-vel cseréljék fel./mti/

11.14/a

- 18 -

bb 19. a komárom megyei fiatalok jelentősen hozzájárultak a vegyipari építkezések meggyorsításához

vid/te/m/ki

1962. november 2.

a komárom megyei kisz-bizottság vegyipari operatív bizottsága nagy segítséget nyújt azoknak a fiataloknak, akik védnökséget vállaltak a megye vegyipari beruházásai felett. az al-másfüzitői timföldgyár bővítését például hátráltatta, hogy több berendezést késve szállítottak. az operatív bizottság felvette a kapcsolatot a berendezéseket gyártó vállalatok kisz-szervezeteivel és ennek eredményeként meggyorsult a gépek, berendezések készítése. közbenjárásukra a miskolci könnyűgépgyár dolgozóit már a kért időben küldik a szivattyukat almásfüzitőre. a ganz-mávag kisz-fiataljai soronkívül sajtoltják nyolc tartály fenéklemezeit. az 1-es számú mélyépítő vállalat korábban nem teljesítette ter-vét almásfüzitőn, mert nem vitt oda elegendő munkást. az operatív bizottság kérésére nemrég csaknem kétszeresére növelték itt a dolgozók létszámát. mindezek eredményeként most már a tervezett ütemben bővítik a timföldgyárat.

a megye másik jelentős beruházásánál, a nyergesujfalui viscosa-gyár danulonüzemében befejeződött a bővítés első szakasza. a fiatalok védnökségvállalásának nem kis része volt abban, hogy a mintegy ötvenmillió forint értékű beruházás a tervezettnél negyed-évvvel hamarabb valósult meg.

azokat a fiatalokat, akik a legtöbbet tették a beruházások meggyorsításáért, a „vegyipari fejlesztéséért”, jelvényvel tüntetik ki./mti/

bb 21. hatazer nyul kerül puskavégre nógrád megyében - a vadász-nót korlátozás nélkül vadászhatják

vid/j/m/ká

1962. november 2.

az utóbbi években erősen megcsappant a nógrád vidéki vadállomány. a vadásztársaságok ezért tavaly csökkentették a nagy hajtó-vadászatok számát, meghosszabbították a tilalmi időket és nagy gondot fordítottak a vadállomány gondozására. ötven holdnyi lege-lőt, ugynevezett vadföldet létesítettek, s az ország déli részéből nyulakat, fácáncsibéket hoztak az állomány felfrissítésére. az intézkedések meghozták az eredményt: az idei őszre a nyul-állomány mintegy hetvenezerre nőtt, megközelítően százhuszezerre becsülik a foglyok és tízezerre a fácánok számát./folyt.köv./

11.20/a

- 19 -

bb 21. /hatezer ... 1. folyt./ m

szarvasok, őzek és vaddisznók is szép számmal tanyáznak a vidéken. a nógrádi vadásztársaságok több mint 700 tagját az idén már vadban bővelkedő berkek várják. úgy számítják, hogy a most kezdődött téli nagy vadászatokon 6000 nyulat, 4500-nál több foglyot és csaknem 2000 fácánt kerítenek puskavégre. a nagy vadak közül különösen elszaporodtak a vaddisznók, számuk több mint ezerre tehető, s ezért vadászatuk ezen a télen nem esik korlátozás alá.

győr megye 27 vadásztársaságának 1000 puskása is felkészült a hajtásokra. csupán a győri vadászboltban 10.000 töltényt és 22 kilogramm löport vásároltak az utóbbi hetekben. a felmérések szerint vad is akad bőven. előreláthatóan 40.000 nyulat lőnek ki az idén./mti/

...-

bb 30. teljesítette áruértékesítési tervét a jászteleki tolbuhin termelőszövetkezet

vid/j/m/ká

1962. november 2.

a jásztság egyik híres közös gazdasága, a többszörösen kitüntetett jászteleki tolbuhin termelőszövetkezet október végére teljesítette egész évi áruértékesítési tervét. a kiváló nagyüzem 100 katasztrális holdanként negyedmillió forint értékű mezőgazdasági terményt, húst, tejet, tojást adott a népgazdaságnak. az eredmény annál inkább értékes, mert a szövetkezet tagjainak kemény küzdelmet kellett vívniuk a hosszantartó aszályal.

amivel kevés gazdaság dicsekedhet: búzából, kukoricából, cukorrépából elérték a tervezett átlagot, őszi árpából pedig holdanként 2-3 mázsát takarítottak be terven felül. az állattenyésztés - a nehéz takarmányviszonyok ellenére - biztos jövedelmi forrást jelent. október végéig 120.000 forint értékű sertés-, marha- és baromfi-húst értékesítettek. az év végéig terven felül még 300 hizott sertést és 80 sőrét adnak át a felvásárló szervezetnek. a szövetkezet tervszerű gazdálkodását mutatja, hogy az évszázad legaszályosabb nyara ellenére a munkaegység részesezés értéke eléri a tavalyi szintet, a 42 forintot./mti/

...-

11.25/a

- 20 -

201
Zsel

bb 25. művészklub alakult győrött

vid fm tr vm fm

1962. november 2.

az ország más nagy városaihoz hasonlóan győrött is megalakult a művészklub. a megye képzőművészei, írói és a győri kiskaludyszínház művészei hetenként egy alkalommal az építők erkél ferenc művelődési otthonában összejövetelt tartanak, ahol megismerkednek egymás munkájával és vitákat rendeznek az időszerű művészeti kérdésekről. a művészklub feladatául tűzte ki többek között a színházi előadások és az irodalmi, valamint a képzőművészeti alkotások népszerűsítését és megismertetését./mti/

...-

bb 26. férfiak részére az egyszerű angolos, nőknek a franciás, díszített kesztyű lesz a divat

vid te vm ki

1962. november 2.

a pécsi kesztyűgyárból évente több mint egymillió pár kesztyű kerül a hazai és külföldi üzletekbe, hatvan-nyolcvanféle szín-és fazonváltozatban. az üzem tervezői elkészítették a jövő évi mintakollekciót, 25 új férfi és női kesztyűmintát. a tervezők arra törekedtek, hogy a kesztyűk fazonja összhangba kerüljön a cipő-és ruhadivattal. ezért a férfiak részére főként sportos, egyszerű angolos modellek készülnek, a nők kesztyűinél viszont a franciás vonalak érvényesülnek. a női kesztyűket tűzéssel, saját anyagából masnival, virágmintával, szalaggal, gombokkal díszítették./mti/

...-

bb 27. nétezer ifjusági mozibérlet szabolcsban

vid fm tné vm fm

1962. november 2.

egész évre szóló mozibérletet rendszeresített a szabolcs-szatmár megyei moziüzemi vállalat az általános és középiskolásoknak. az ötven előadásra érvényes bérletet nyíregyházán négyezren, a megye falvaiban háromezren váltották ki. a fiatalok egy-egy előadásért 1.50 forintot fizetnek./mti/

...-

11.28/a

- 21 -

Zsel

bb 28. négyszázhusz ágyas kórház és rendelőintézet épül karcagon

vid/fm/tné/m/fm

1962. november 2.

karcagon, a nagykunság központjában épül fel az alföld egyik legkorszerűbb gyógyintézete, a négyszázhusz ágyas kórház és rendelőintézet. a korszerűen felszerelt, sebészettel, belgyógyászattal, szülészettel, gyermekosztállyal, szemészettel, bőrosztállyal ellátott kórház építésére, berendezésére nyolcvankét-, és félmillió forintot költenek. a kazincbarcikai kórház mintájára készülő gyógyintézet építésére jövőre nyolcmillió forintot irányoztak elő, teljes felépítését 1965-re tervezik. a korszerű, új kórház megoldja majd a nagykunság négy városának betegellátási problémáit./mti/

bb 29. minden második bányász részt vesz szakmai továbbképzésen az ózdvidéki szénbányászati trösztnél

vid/te/m/ki

1962. november 2.

az ózdvidéki szénbányászati trösztnél az idén több mint tízféle tanfolyamot rendeznek a bányászok továbbképzésére. ezekre a tanfolyamokra több mint ötezer bányász jelentkezett, így minden második bányász továbbtanul a tröszt üzeménél.

Legtöbben a vájártanfolyamokra jelentkeztek, de nagy az érdeklődés a különböző bányagépek kezelésére jogosító szakmai tanfolyamok iránt is. az idén először tartanak automatizálási továbbképző tanfolyamot, ezt mindazok a bányászok elvégzik, akik automatikus készülékeket üzemeltetnek.

az ózdvidéki szénbányászati trösztnél gyakorlatilag minden munkahelyen bevezették már a villamos robbantást. az idén több mint 200 dolgozót, lövmestert képeznek ki ezeknek a korszerű robbantóeszközöknek a kezelésére./mti/

bb 31. vándor-könyvkiállítás a dunaujvárosi középiskolákban

vid/fm/tné/m/fm

1962. november 2.

a dunaujvárosi könyvtár vándor-könyvkiállítást rendez a város középiskoláiban. nemcsak szépirodalmi műveket mutatnak be, hanem olyan ideológiai és művészettörténeti könyveket is, amelyek a tananyaggal kapcsolatosak. a javasolt és kötelező szépirodalmi művek címeit a könyvtár munkatársai a szaktanárokkal együtt jelölték ki. elsőnek a gimnáziumban rendezték meg nagysikerrel a könyvkiállítást. legközelebb pedig a kőhásznai technikumban mutatják be./mti/

- 22 -

11.34/a

11.34/a
Zel

bb 32. jövőre már 25.000 holdon termelik a nagyhozamu iregszemcsei takarmányborsót

vid/j/m/ká

1962. november 2.

ötéves kísérlet után az idén termelték először nagyüzemi körülmények között az iregszemcsei mezőgazdasági kísérleti intézet új takarmányborsó-fajtáját. az ország különböző részein 40 termelőszövetkezet foglalkozott az új borsóval, s 8-12 mázsa közötti átlagtermést takarítottak be holdanként. az államilag most elismert fajta nagyüzemi termesztése igazolta az ötéves kísérlet eredményeit: 40-50 százalékkal nagyobb termést adott, mint a korábbi fajták. külön előnye, hogy a szárazságot jól tűri, s így nagyobb biztonsággal termelhető.

az idei 4000 holdas nagyüzemi kísérlet után a jövő évben már 25.000 holdon termelik az ország minden részében az új iregszemcsei takarmányborsót./mti/

bb 34. közművesítik a termelőszövetkezeti majorokat a haduságban

vid/j/m/ká

1962. november 2.

1963-ban csaknem 150 millió forint beruházást valósítanak meg a hajdu-bihar megyei termelőszövetkezetek, e beruházások jellemzője, hogy az eddigieknél nagyobb befogadó képességű, műszakilag igényes, korszerű, gépesíthető istállókat, ólakat építenek, s jelentős összegeket fordítanak az ugynevezett járulékos beruházásokra, vizellátásra, villamosításra. a következő esztendőben 22 termelőszövetkezeti majorot közművesítenek, új kutakkal, illetve kis vízművekkel, ezenkívül 33 major villamosítására kerül sor.

a programot a nagyüzemek gazdálkodási irányának megfelelően állították össze. a derecskei és debreceni járás homokos tsz-eiben, ahol nagy területen termelnek dohányt, 28 millió forintot költenek dohánypajták építésére. mintegy 10.000 holddal növelik a hajdusági tsz-ekben az öntözött területet. 1963-ban 56 millió forintot irányoztak elő öntözési célokra, csaknem kétszeresét az idei összegnek./mti/

11.40/a

- 23 -

11.40/a
Zel

bb 33. televíziót kapnak a borsodi bányászklubok

vidfm tné vm fm

1962. november 2.

a borsodi szénmedencében, az ózdvidéki és a borsodi szénbányászati tröszt üzeménél több mint husz bányász művelődési-ház és bányászklub működik. munka után a kényelmesen berendezett helyiségekben olvasással, társasjátékokkal tölthetik szabadidejüket a bányászok. valamennyi klubban működik már könyvtár és valamennyit felszerelték rádióval is.

egyre népszerűbb a látogatók körében a televízió is. különösen a munkásszállások lakói kérték, hogy szereljék fel szórakozóhelyüket tv készülékkel. a bányászok kívánságára eddig már több mint tíz művelődési otthonban és klubban rendeztek be tv-szobát, ahol a bányászok zavartalanul élvezhetik a műsort. a tervek szerint az idén valamennyi művelődési házat és bányászklubot felszerelik televízióval. a tv iránti érdeklődésre jellemző, hogy több helyen - mint például az edelényi, az ormosi és a farkaslyuki művelődési otthonokban - tv-szakkör is alakult./mti/

bb 37. vecsésen 1600 hordó káposztát savanyítanak a főváros lakossága számára

i n j/j vm ká

1962. november 2.

a nagyvásártelepre és a kilencedik kerületi, hámán kató téri piacra pénteken 74 vagon és 88 tehergépkocsi áru érkezett, többek között 24 vagon étkezési burgonya, 9 vagon zöld és fehér paprika, 11 vagon káposztaféle, 4 vagon paradicsom, 6 vagon levesbevaló gyökérzöldség és sárgarépa és 16 vagon különféle gyümölcs.

vecsés termelői megkezdték a káposzta savanyítását. az idén több mint 1600 hordóval savanyítanak be, hogy folyamatosan elláthassák a főváros lakosságát. a hordókba rétegenként fekete-borsot, kaprot, babérlevelet, birsalmát és apró zölddinnyét hintenek el, így ízesítik terméküket.

/folyt. köv./

11,45 /m

- 24 -

1213 12.12

/bb 37. vecsésen.....1.folyt./vm

a savanyu káposztát az üzletekben, a csarnokokban és a piacokon jelenleg kilónként 4 forintért árusítják. a hordós ecetes paprikát kilónként 7.20-8, a paprikasalátát 6.60, a sósvizes uborkát 6.50, a vágott vegyes savanyúságot 4.40 forintért adják. a káposzta kilónként 1.60-1.80, a tisztított karfiol 3.80-4.40 forintért kerül forgalomba./mti/

bb 39. a jövő évi költségvetés több mint 70 százalékát fordítják kulturális, szociális célokra - ülést tartott a heves megyei tanács

vid fm/tn vm

1962. november 2.

a heves megyei tanács pénteken délelőtt egerben ülést tartott amelyen a megye 1963. évi költségvetéstervezetét tárgyalták.

a tanácsülés a megye éves költségvetését ötszázhuszonhatmillió forintban határozta meg, ez tizenöt százalékkal magasabb a tavalyinál. minden előző évinél nagyobb összeget - az előirányzat 70 százalékát fordítják kulturális és szociális célokra. növelik a járóbeteg ellátásra és a gyógyszerellátásra fordított összeget. fejlesztik a népművelési és a közoktatási hálózatot. az általános iskolai tanulócsoportok számát nyolccal, a gimnáziumi osztályok számát tizenöt-tel növelik. jelentősen növelték a felnőtt oktatásra fordítható összeget, mivel az esti tagozati hallgatók száma 1984, a levelező hallgatók száma 200 fővel növekedik a tervidőszakban.

az előző éveknél nagyobb összeget irányoztak elő utcák, terek karbantartására, parkok létesítésére, továbbá a gyógy-és üdülőhelyek valamint az ipari települések rendezésére, csinosítására./mti/

12.10

bb 40. megtartották a részleges műszaki átadást az újjáépített székesfehérvári vörösmarty színházban

vid te vm ki

1962. november 2.

pénteken délelőtt megtartották az újjáépített és november 7-én ünnepélyesen megnyitott székesfehérvári vörösmarty színházban a részleges műszaki átadást. megállapították, hogy a színházban megkezdhetik az előadásokat. a végleges műszaki átadásra december végén kerül sor./mti/

12,12/m

- 25 -

1213 12.12

bb 41. az év legjobb eredménye ozdon: kemecejavítás nélkül harminckilencezer tonna acél

vid/te/m/ki

1962. november 2.

az ozdi kohászati üzemekben az idén- főként a kongresszusi verseny megkezdése óta - számos kiemelkedő teljesítmény született. alig néhány hete például a finomhengerészek érték el kettős üzemi rekordot, most pedig a martinások rukkoltak ki kiváló munkasikerrel. a 4-es számú, nyolcvan tonnás márcz kemence olvasztárai ugyanis az olvasztó javítása nélkül - szaknyelven egy kampányidő alatt - a 350-380 körüli átlaggal szemben 429 acéladagot, kereken 39.000 tonna acélt csapoltak. ezzel az országos viszonylatban is kiemelkedő teljesítménnyel maguk mögött hagyták a szintén négyszáz acéladag fölött dolgozó 3-as kemence olvasztárait. teljesítményük az év tíz hónapjában a legjobb eredmény az ozdi martinüzemben. gondos kemencekezelési módszerükkel jelentős részük van abban, hogy az acélmű korábbi elmaradását nemcsak pótolta, hanem eddig esedékes évi tervét mintegy hatezer tonna acéllal meg is tetézte. ezzel nagy segítséget nyújtottak a hengerészeknek, akik kongresszusi felajánlásuknak megfelelően tekintélyes mennyiségű hangerelt félkész- és készárut adhattak a feldolgozó iparnak terven felül./mti/

bb 42. ismét eredeti utvonalán közlekedik a 49-es autóbusz

k/hbj/m/vg

1962. november 2.

a fővárosi autóbuszüzem közli: a fillér utca utjavításai munkálatok befejeztével a 49-es járat kocsijai november 3-án szombattól ismét eredeti utvonalán járnak.

közli továbbá, hogy a dolgozók munkába, illetve hazaszállításának biztosítására a csepel-határ ut és a 10-es számú soroksári révállomás között a 88-as jelzésű járatot november 5-től, hétfőtől - a gyér igénybevétel miatt - munkanapokon csak a reggeli és a délutáni csúcsforgalomban közlekedtetni. vasár- és munkaszüneti napokon a járat első kocsija határ uttól 8 óra 55 perckor, az utolsó 17 óra 55 perckor indul./mti/

..-

13.45/a

- 26 -

Boo

bb 44. időjárásjelentés

tm/m

1962. november 2.

a meteorológiai intézet jelenti november 2-án pénteken 13 órakor:

sokhelyen köd

az atlanti óceán felett a golf tengeráram mentén délnyugat-északkelet irányban ciklonok sora helyezkedik el. kelet-európa legnagyobb részét adnticiklon fedi. a közép-európa időjárását irányító földközi tengeri ciklon tegnap elérte a fejlődésének tetőpontját, ma hajnalra hirtelen összeomlott és a bennelévő nagy esőzéseket, zivatarokat gyenge esők váltották fel, amelyek fokozatosan megszűnnek. hazánk területén tegnap az említett földközi tengeri ciklon ugynevezett veszteglő frontja északkelet, délnyugati irányban időjárásilag két ellentétes részre osztotta. a dunántulon egész nap esős, hideg idő volt és erős északi szél fújt, a keleti országrészben viszont az esti órákig szinte nyáreleji enyheség uralkodott és mérséklet déli szél fújt, többhelyen kisebb eső is esett. az esti órákban a front vonala kelet felé elmozdult, heves záporok, szegeden vihar kíséretében, majd körülbelül éjjélkor elhagyta az ország területét. a 24 óra alatt lehullott eső mennyisége a dunántul nyugati kétharmadrészében általában 10-20, az ország többi területein 1-10 milliméter között volt. a hőmérséklet napközben vac, síófok, somogyszob vonalától nyugatra csak 4-7, a dunántul többi részein 8-15, a duna vonalától keletre 16-21, sőt tiszabecsen és záhonyban 22 fokig emelkedett. ma reggelre nyugaton 0, plusz 4, máshol 5-8, az északkeleti határmezsgyékben csak 9-12, fokig hűlt le a levegő, a dunántulon többhelyen talajmenti fagy alakult ki. budapesten csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 12.0 fok volt, 3.9 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 10 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 761 milliméter, gyengén emelkedő irányzatú.

várható időjárás szombat estig: felhős, párás idő, legfeljebb néhány helyen még kevés eső. mérséklet, változó irányú szél. éjszakai és reggeli ködképződés. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 0, plusz 4 fok között, keleten többhelyen még 4 fok felett. legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 6-10 fok között. a duna vizállása ma reggel 109 centiméter./mti/

13.55/a

- 27 -

Boo

bb 46. meggyorsult a buzavetés a békés megyei termelőszövetkezetekben - öt nap alatt 25.000 holdon került földbe a mag

vid j vm ká

1962. november 2.

pénteken ült össze a békés megyei pártértekezlet békéscsabán, s a nagy jelentőségű eseményt 51 termelőszövetkezet a buzavetés befejezésével köszöntötte. az utóbbi napokban jelentősen meggyorsult ez a fontos őszi munka: öt nap alatt 25.000 holdon került földbe a jövő évi kenyérnekvaló magja. a rendkívüli nehézségek ellenére végzett a buzavetéssel az eleki lenin, a füzesgyarmati vörös csillag, az ecsegfalvi egyetértés, a csorvási ady tsz és még számos közös gazdaság. a kőkemény talajon hallatlan erőfeszítéssel ugyan, de sikerült jó minőségű magágyat készíteni. a megyében egyébként eddig 136.000 holdon vetették el az őszi búzát, s 150.000 holdon törték le a kukoricát./mti/

bb 47. kicserélték a magyar-indonéz barátsági és együttműködési szerződés megerősítő okiratait

t bc/hné vm

1962. november 2.

pénteken délben budapesten kicserélték a magyar népköztársaság és az indonéz köztársaság között djakartában 1961 augusztus 23-án aláírt barátsági és együttműködési szerződés megerősítő okiratait.

a kicserélésről szóló jegyzőkönyvet magyar részről erdélyi károly külügyminiszterhelyettes, indonéz részről iman surjakusuma, az indonéz köztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője írta alá.

az aláírásnál jelen volt péter jános külügyminiszter, bacsoni jeno külkereskedelmi miniszterhelyettes, dr.hadnagy lászló művelődésügyi miniszterhelyettes, dr.rosta endre, a kulturális kapcsolatok intézetének ügyvezető elnöke, a külügyminisztérium, a külkereskedelmi minisztérium több vezető munkatársa, továbbá ott voltak az indonéz nagykövetség munkatársai.

erdélyi károly és iman surjakusuma az aláírás után beszédet mondott, amelyben méltatta a szerződés jelentőségét, a magyar és az indonéz nép egyre mélyülő barátságát./mti/

14.00/a

- 28 -

1403 *L. J. J.*

bb 48. magyar nyelven elhangzó lengyel előadások ismertetik a lengyel villamosipar helyzetét a lengyel elektrotechnikai napokon - sajtótájékoztató a magyar elektrotechnikai egyesületben

t tz/gk/m/vg

1962. november 2.

pénteken délelőtt a technika házában sajtótájékoztatót tartott a magyar elektrotechnikai egyesület.

bodnár györgy, a ganz kapcsolók és készülékek gyárának főosztályvezetője, az egyesület alelnöke számolt be az újságírók előtt az ország első olyan konferenciájának előkészületeiről, amelyen csupa külföldi szakember előadásai alapján kizárólag külföldi eredményekről ~~szerezhetnek~~ tudomást magyar kollégáik.

szerezhetnek

november 8-án ugyanis megkezdődnek a magyar és a lengyel elektrotechnikai egyesület által közösen rendezett lengyel elektrotechnikai napok tanácskozásai.

a konferencián 12 kitűnő lengyel szakember számol majd be hazája villamosenergia-iparának, villamosgyártó iparának és szerelőiparának jelenlegi helyzetéről és a lengyel szakemberek oktatásáról. a konferenciának 35 lengyel, 2 bolgár, és körülbelül 250-300 magyar részvevője lesz. az eredetileg lengyel nyelven megküldött előadásokat hazai szakemberek ismertetik majd kizárólag magyarul.

a tanácskozás első három napját teljesen kitöltik az előadások, és újabb három napot szántak a felmerült kérdések megvitatására. a külföldi vendégek a konferencia előtti napon meglátogatják a duna-kanyart, vasárnap pedig kirándulást tesznek mátraházán és egerben.

az egyesület vezetősége ezt az alkalmat használja fel az ideai bláthy- és déri-díjak, valamint az egyesületi nívójutalmak kiosztására is. erre az ünnepi aktusra az előadások után, jövő szombaton kerül sor./mti/

14.04/n

- 29 -

MB

bb 45. kísérletek a szőlőputtonyozás gépesítésére - érdekes bemutató az etyeki szőlőgazdaságban

vid j vm ká

1962. november 2.

a magyar agrártudományi egyesület kertészeti és gépipari szakosztályai, valamint a mezőgazdasági gépkísérleti intézet pénteken országos szőlőgépesítési bemutatót és ankétot rendezett a budafoki állami pincegazdaság etyeki szőlőgazdaságában. bemutatták az uh-40-es hidastraktort, az ue-28-as univerzális traktort, a mezőgazdasági gépkísérleti intézet szerkesztette eszközhordozó hidas-traktort, továbbá a német demokratikus köztársaságban gyártott tott rs-56-os gyártmányu sorközjáró traktort és a bolgár gyártmányu lánctalpas sorközjáró traktort. a traktorokat különböző munkafolyamatok - szőlőszedés, kapálás, permetezés, metszés, - közben szemlélték meg a gépesítési szakemberek.

érdekes kísérletként kipróbálták - eszközhordozó hidas-traktorra szerelt vashordókkal - a szőlőputtonyozás munkájának gépesítését. a szüretelők közvetlenül a hidas-traktor után haladva a hordókba öntik a szőlőt és a sor végén a hidastraktorról lerakott vashordókat hidraulikával felszerelt másik traktor emeli be közvetlenül a szállító kocsiába. így jelentős munkaerő megtakarítás érhető el és meggyorsul a szedés./mti/

- . . -

embargo: 19 óráig

bb 50. színházi bemutatók vidéken

ö vid/fm/tné vm fm

1962. november 2.

a szegedi nemzeti színházban pénteken este bemutatták goethe:egmont című tragédiáját - beethoven zenéjével kísérve. az előadást komor istván rendezte, a főbb szerepeket: mécs károly, földi teri, kiss ferenc, pagonyi nándor, király levante, horváth józsef és kovács jános alakította. a zenekart vaszy viktor vezényelte.

komor istván a szegedi nemzeti színház főrendezője a bemutató előtt a következőket mondotta az előadásról:

/folyt. köv./

14.45/n

- 30 -

14.15 *2. sz.*

/bb 50. színházi.....1.folyt./vm

- színházunkban immár hagyomány, hogy minden évadban bemutatónk egy olyan klasszikus alkotást, amelyet hazánkban már régen nem játszottak. tapasztalataink szerint a közönség érdeklődéssel fogadja ezeket az előadásokat. az egmont színpadravitelét is ilyen meggondolások alapján határoztuk el. úgy érezzük a mű mondanivalója, problematikája a mai emberek számára is jelentős.

a romantikus hangvételű tragédiát színházunk együttese huszadik századi módon, modern felfogásban igyekszik előadni keresztury dezső, 1955-ben készült fordításában.

x x x

a miskolci nemzeti színházban - nyilassy judit rendezésében - gáspár margit: hamletnek nincs igaza című színművét adták elő. a főbb szerepeket sztankai istván, máthé éva, ruttkai ottó, vargha irén, kun magda, dobránszky zoltán és csiszér andrás játszotta. a darabot novemberben és decemberben tiszapalkonyán, ózdon, ormosbányán és sátoraljaujhelyen is bemutatják.

x x x

a kaposvári csiky gergely színházban csehov:ványa bácsi c. színművét adták elő szilágyi sándor rendezésében./mti/

- . . -

bb.49. elkészültek az első cellulózlapok és bálák a dunai szalmacellulózgyárban

vid/te/m/ ki

1962. november 2.

új könnyűipari üzemünkben, a dunai szalmacellulózgyárban kéthónapos üzemi próbák után a gépsorok végén megjelentek az első cellulózlapok, a vágó- és présgépeknél pedig az első cellulózbálák. építők, szerelők és üzemeltetők egyaránt nagy örömmel fogadták közös munkájuk első eredményét. a legkorszerűbb német, angol és svéd gépek, berendezések termelési próbaüzemeltetése ezzel gyakorlatilag megkezdődött.

a szecsckázó berendezések szeptember 3-1 üzembehelyezése óta eltelt két hónap alatt sok kezdeti nehézséget kellett a főzőműzemben elhárítani. többek között teljes hajtóművek cseréltek ki és az egyik főzőcső csigatengelyét javították meg a dunai vasmű segítségével. a gyár- és gépszerelő vállalat szakmunkásai sokszor éjjel-nappal dolgoztak a nehézségek elhárításán.

/folyt. köv./
14.55/n

-31 -

15. *2. sz.*

bb 49. /elkészültek ... 1. folyt./ m

első ízben csütörtökön három órát dolgoztak egyhuzamban a főző, mosó és cellulóz gépterem berendezései. az első fehérítetlen cellulózlapok már ekkor megjelentek a vitzelenítőgépek végén. a mosógépek hibái miatt csak pénteken folytatták az üzemi próbákat, s ekkor már hosszabb időn át termeltek a berendezések. az előző napinál jóval nagyobb mennyiségű cellulózt nyertek. a most még fehérítetlen cellulózlapokat gép vágja méteres táblákra, szállítószalag továbbítja a prés gép alá, ahonnan a két mázsa súlyu bálák kikerülnek.

pénteken délig összesen harminchárom bála, - hatvanhat mázsa - fehérítetlen préselt cellulózlap került ki a bálázó gép alól.

a dunai szalmacellulózsgyár vezetőinek tájékoztatása szerint a nagyobb nehézségeken már túljutottak. az első „főző-vonal”, továbbá a mosó és vitzelenítő berendezések működnek. rövidesen sor kerül a fehérítő és a bepárló üzemeltetésére is.
/mti/

bb 51. koszoruzási ünnepség a két műszaki egyetemen

i s/tm vm sr

1962. november 2.

pénteken a budapesti műszaki egyetem és az építőipari és közlekedési műszaki egyetem hallgatói megkoszorúzták az egyetem kertjében a szovjet hősi emlékművet. a koszorúkat a tizenegyedik kerületi pártbizottság nevében kanczler gyula, a kerületi pártbizottság első titkára, a budapesti műszaki egyetem nevében dr. gruber józsef rektor, az építőipari és közlekedési és műszaki egyetem nevében dr. perényi imre rektor, az építők szakszervezete nevében pedig dr. papp ferenc helyezte el. megkoszorúzták a hősi emlékművet a budapesti műszaki egyetem és az építőipari és közlekedési műszaki egyetem pártbizottságainak titkárai, valamint az egyetemek kisz-bizottságának titkára is.

pénteken délután az építőipari és közlekedési műszaki egyetem disztermében ünnepségen emlékeztek meg a nagy októberi szocialista forradalom 45. évfordulójáról. az ünnepi beszédet dr. lévai zoltán, docens mondta. az ünnepi műsorban fellépett: bulla elma bitskey tibor, és ujlaki lászló. /mti/

15.25/e

- 32 -

Boo Zel

bb 43. a lengyel műszeripar gyors fejlődését bemutató kiállítás nyílt budapesten

t sz/sze vm vg

1962. november 2.

pénteken a metrimex kossuth lajos téri bemutató termében megnyílt az elektrim, a lengyel elektrotechnikai külkereskedelmi vállalat kiállítása, amely számot ad a lengyel műszeripar gyors fejlődéséről.

az elektrim vállalat képviselői a kiállítás megnyitása alkalmával elmondották, hogy ötszáz féle elektrotechnikai és elektronikus mérőműszert gyárt már a lengyel ipar, s ennek egy részét tárják a budapesti érdeklődők elé. műszereik tudományos kutatásokhoz és üzemi alkalmazásra egyaránt megfelelőek. az atomfizikai kutatások elterjedése megkövetelte a lengyel szakemberektől, hogy többféle atomfizikai műszert szerkesszenek. ezek közül is elhoztak néhányat most budapestre. kiállították például a rádióaktív anyagoknál számos műveletet végző manipulátort, a zárt acélpalackokban lévő folyadékok mérésére alkalmas izotopos hordozható folyadékszintmérőt és többféle sugárzásmérőt. bemutatják a gépjárművek sebességmérésére szolgáló radarkészüléket is, amellyel a közlekedésrendészet bizonyos távolságból ellenőrizheti, hogy az autóbuszok, teherautók, személygépkocsik és motorok nem lépik-e túl a megengedett sebességet. a lengyel szakemberek hangsúlyozták, hogy noha mind a magyar, mind a lengyel ipar erőteljesen fejlődik, gyártmányaik jól kiegészítik egymást és véleményük szerint a jövőben még inkább fokozható az árucseré.

a kiállítás november 12-ig tekinthető meg. / mti/

bb 52. a vetés befejezése és a kapások veszteségmentes betakarítása a legfontosabb mezőgazdasági feladat - a megyei tanácsok mezőgazdasági osztályvezetőinek értekezlete a földművelésügyi minisztériumban

t so/gg szb ká

1962. november 2.

a földművelésügyi minisztériumban pénteken megbeszélést tartottak a megyei tanácsok mezőgazdasági osztályvezetői. az értekezletet hont jános, a földművelésügyi miniszter első helyettese nyitotta meg, majd keserü jános miniszterhelyettes tartott tájékoztatót az őszi mezőgazdasági munkák állásáról és az időszerű feladatokról.

/folyt. köv./

15.35

- 33 -

le

bb 52. /a vetés befejezése... 1. folyt./- szb

keserü jános megállapította, hogy az elmúlt hónapban, részben objektív okok miatt, csökkent a szántás-vetés, betakarítás üteme, s november első felében, de a továbbiakban is, még nagy feladatok várnak a termelészövetkezetek, állami gazdaságok, gépállomások dolgozóira. országosan az őszi vetőszántás 86 százalékát végezték el, s a kenyérgabonavetőmag 79 százaléka került földbe. október végéig két megyében, hevesben és nógrádban fejezték be a vetést, ezenkívül az őszi buza nagy részét földbe tették pest és vas megyében is. a buzavetés-sel főleg baranyában, tolnában, bácsban, békésben és szabolcsban maradtak el, a rozsvetést pedig, amely országosan csaknem 96 százaléknál tart, győr, hajdu és csongrád megyében kell gyorsítani.

a jelenlegi helyzetet alapul véve az állami gazdaságok november 5-ére végeznek a vetéssel és a hónap közepéig az elmaradt megyékben is földbe kerül a gabona. igen fontos, hogy a munkákat gép-átcsoportosítással gyorsítsák. a vetőmag-mennyiség meghatározásánál érdemes figyelembevenni azt a gyakorlati tapasztalatot, hogy ahány nap eltelt a novemberből, annyi kilóval többet kell vetni holdanként. a hosszú aszály miatt az ősziárpa több helyen kiritkult. ezeket a táblákat ajánlatos most nagyhozámú olasz és szovjet búzával felülvetni.

a betakarítást is sürgősen be kell fejezni. e feladat megoldása nagy munkát jelent még a mezőgazdaság dolgozóinak. a burgonya 96 százalékát szedték fel eddig, a kukoricatörésben 67 százaléknál tartanak. ez azonban az országos átlag, mert hajdu megyében a burgonyának még 23 százaléka szedetlen, s baranyában, valamint a négy alföldi megyében a kukoricatöréssel is jobban elmaradtak, mint ahogy azt a növény későbbi érése indokolná. baranyában a letört kukoricatábláknak csak 56 százalékaról vágják le a szárat, s hasonló a helyzet fejér, somogy és vas megyében is. a cukorrépának eddig 70 százalékát szedték fel, a napraforgóbetakarítás 89 százaléknál tart. a rizs 98 százalékát learatták már, s 75 százalékát el is csépelelték.

a háromhónapos aszály ellenére 1,600.000 holdat szántottak meg mélyen országosan, 200.000 holddal többet, mint tavaly. ez azonban még mindig csak 42 százalékos tervteljesítést jelent és elsősorban komárom, veszprém és zala megyében sok még a pótolni való. október végén a gépállomási szántó-traktorok 56 százaléka dolgozott kettős műszakban. továbbra is ki kell használni a kettős műszakban rejlő lehetőségeket.

foglalkozott a miniszterhelyettes a termények szakszerű tárolásának fontosságával. tekintettel az aszályra, különös gondot kell fordítani arra, hogy ami megtermett, abból semmi ne vesszen el. a termelészövetkezetek helyesen teszik, ha a tárolási munkák irányítására külön felelőst jelölnek ki, aki rendszeresen ellenőrzi a burgonya és répa-prizmák, a kukoricagórék állapotát.

/folyt. köv./
15.55/e

le

bb 52. /a vetés befejezése... 2. flyt./- szb

keserü jános bejelentette, hogy a közeljövőben 4.700 vagon burgonya vetőgumó érkezik lengyelországból és a német demokratikus köztársaságból. régi megfigyelés, hogy az északi országokból behozott vetőburgonya nem romlik le, a nagyobb termést ad, mint a hazai fajták. most a kgst-ben megvalósult szorosabb együttműködés lehetővé teszi a vetőmagvak cseréjének növelését és ezen belül oldották meg a burgonya vetőgumó behozatalát is. a most érkező mennyiségből 2.600 vagonnal a termelészövetkezetek kapnak, elsősorban azok a közös gazdaságok, amelyek az állammal étkezési burgonya szállítására szerződést kötöttek és amelyek jövőre jelentősen növelik burgonyatermő területüket.

a továbbiakban az állattenyésztési feladatokkal foglalkozott a miniszterhelyettes. mint mondotta a központi statisztikai hivatal őszi szarvasmarha- és sertésszámlálását figyelembe véve, fokozott gondot kell fordítani a közös állomány, főleg a tehén- és kocák számának növelésére. minden megyében napirendre kell tűzni az állattenyésztéssel kapcsolatos tennivalók megvitatását, a termelészövetkezetek pedig készítsenek novemberben alapos felmérést és ennek alapján takarmány-mérleget. a jövő évben megoldandó feladatnak jelölte meg a miniszterhelyettes az állami és a saját erő felhasználásával az itatásos borjunevelés országos bevezetését.

a kertészeti feladatokról szólva a telepítés előtti talajmunkák gyorsításának fontosságát hangsúlyozta. emellett a termelészövetkezeti telepítési alapokmányok jóváhagyása, a másik fontos feltétele a zavartalan munkának. míg szabolcs-szatmárban mind a 120 telepíteni kívánó szövetkezet alapokmányát jóváhagyták már, bács megyében a 156-ból még csak 14-et. szorgalmazni kell az ültetési anyagok megrendelését is, eddig ugyanis még csak az igények fele érkezett be az ültetvényterv vállalathoz.

a minisztérium álláspontja szerint helyesen teszik a közös gazdaságok, ha ebben az évben nemcsak a tervezett mennyiségű zöldségmagot kötik le szerződéssel, hanem ennél többet. az a cél, hogy ne csak a nagyüzem számára jusson megfelelő mennyiségű és minőségű kertimágy, hanem a jövőben a boltokban is bőségesebb választék álljon a vásárlók rendelkezésére.

ezután király ernő miniszterhelyettes a 3004/5-ös kormányhatározat végrehajtásával kapcsolatos teendőkről, a készülő miniszteri utasításokról tájékoztatta a ~~megyei~~ megyei mezőgazdasági osztályvezetőket. az a cél, hogy a 3004/5-ös kormányhatározatot és az ezzel kapcsolatos rendeleteket ne csak a könyvelők ismerjék, hanem alaposan tájékozottak legyenek a termelészövetkezeti elnökök agronómusok és a tagok is. járásokként rendezzenek megbeszéléseket és a téli szakmai oktatásban is széleskörben ismertessék a szövetkezetek megerősítését szolgáló újabb intézkedéseket. /mti/

16.05/e

- 35 -

le

bb 54. a mezőgazdasági termelés fokozását szolgálja a győr-sopron megyei tanács 1963 évi költségvetése

vid fm/tné-lm fm

1962. november 2.

a győr-sopron megyei tanács pénteki ülésén többek között megtárgyalták az 1963. évi költségvetést, a kiadások megtervezésénél figyelembe vették a magyar szocialista munkáspárt kongresszusi irányelveit; az elmúlt évihez képest 11 százalékkal emelték mind az egészségügyi és szociális, mind a kulturális kiadásokat.

a költségvetés nagymértékben szolgálja a mezőgazdasági termelés fokozását, a termelőszövetkezetek szakmai vezetésének további javítását. az utóbbi célra 890.000 forintot irányoznak elő. a mezőgazdasági tanulóképzésre fordítandó összeg 1,3 millió forint, - az ideinek háromszorosa. a legelők víztelepítéséhez több mint félmillió forinttal járul hozzá a költségvetés, a vizgazdálkodási társulatok támogatására pedig 6 millió forintot terveznek./mti/

..

bb 55. több mint kétszázmillió forintos túlteljesítés várható az édesiparban - a kongresszus tanácskozásainak idejére befejezi éves tervét az iparág - szocialista brigádvezetők tapasztalatcseréje a budapesti csokoládégyárban

t tó/gg/s vg

1962. november 2.

pénteken a budapesti csokoládégyárban tanácskozásra ültek össze az édesiparban dolgozó szocialista és szocialista címert versengő brigádok vezetői. szabad györgy, az ételmezésügyi minisztérium édesipari igazgatóságának vezetője megnyitó beszédében elmondta, hogy az 1961. december 10-1 érintkezések következményeként az értékesebb áruk gyártása került előtérbe az édesiparban, s a megnőtt igények kielégítése csak a tervek túlteljesítésével érhető el. a számítások szerint az ipar több mint 200 millió forinttal túlteljesíti éves tervét. ez jórészt annak köszönhető, hogy az édesipar dolgozóinak körében igen népszerűvé vált a szocialista cím elnyeréséért folyó verseny. eddig 31 brigád érdemelte ki ezt a megtisztelő címet, 157 pedig igyekszik megszerezni. a versenynek ez a formája különösen a kongresszusi irányelvek megjelenése után lendült fel az iparágban. azóta csupán a budapesti csokoládégyárban 25 brigád jelentette be, hogy versenyezni kíván a szocialista cím elnyeréséért. több gyárban egész műhelyek, üzemszerek szeretnék kiérdemelni ezt a rangot. /folyt.köv./

15.58/e

- 36 -

le

bb 55./ több mint kétszáz..../ 1.folyt.s

a munkaverseny nagyarányú fellendülése eredményeként az iparág valószínűleg már a kongresszus tanácskozásának idejére teljesíti éves tervét.

az iparigazgató bevezető szavai után a tanácskozás résztvevői kicserélték tapasztalataikat és megbeszélték a további tenni-valókat./mti/

..

bb 56. parasztlányból lett szobrász első kiállítása szegeden

vid/fm tné vm fm

1962. november 2.

a szegedi kenderfonógyár ifjúsági klubjában pénteken megnyitották tati emma fiatal szobrász első kiállítását. a bemutatott mintegy harminc munkát nagy érdeklődéssel tekintették meg a gyár dolgozói és a város művészetkedvelő közönsége. a szegedi környéki parasztsaládból származó tati emma tehetségére néhány éve figyelt fel tápai Antal szegedi szobrászművész. javaslatára kezdett el tati emma szobrászattal foglalkozni. tagja lett a szegedi képzőművészeti körnek, s levelező tagozaton sorra teszi le kitűnő eredménnyel a gimnáziumi osztályok vizsgáit. azt tervezi, hogy ha leérettségizett, a képzőművészeti főiskolán tanul tovább./mti/

..

bb 58. dobi István látogatása komárom megyében

vid tm vm fm

1962. november 2.

dobi István, az elnöki tanács elnöke, komárom megye országgyűlési képviselője pénteken komárom megyébe látogatott. nemeslaki tivadarnak, az mshmp komárom megyei bizottsága első titkárának és kroszner Lászlónak, a komárom megyei tanács vb elnökének társaságában felkereste a bársonyosi „bársonyos gyöngye”, termelőszövetkezetet, majd a bábolnai állami gazdaságot./mti/

..

16.10/e

- 37 -

le

bb 53. jövőre mintegy 120 millió forintot költenek a főváros ut- és vágányhálózatának felújítására - korszerűsítik az egészségügyi intézményeket - új utcaelnevezések - a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának ülése

t zs/gk szb sr

1962. november 2.

a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága pénteki ülésén megvitatta és elfogadta a budapesti ut- és vágányhálózat felújításának 1963. évi programját. a tervek szerint jövőre a fővárosi tanács kereteiből mintegy 120 millió forintot biztosítanak az előirányzott korszerűsítési és felújítási munkálatokhoz. a jelentős összeget összpontosítva használják fel, így 1963-ban „csupán” 22 fontosabb utvonalon lesznek nagyobbarányú karbantartási és egyéb munkák. az erzsébet-híd építésével kapcsolatban a belvárosban és az 1. kerületben több utszakaszt átépítenek, így az attila utcát, a budai alsó rakpartot, az 5. kerületben az apáczai csere jános utcát, a duna utcát és a pesti alsó rakpartot. átépítik ezenkívül az 1. kerületben a tóth árpád sétányt - majd ezt követően az uri utcát, folytatják a pasaréti ut felújítását, rendbehozzák Óbudán a szatmári utcát, Újpesten a leininger utcát és a váci ut egy hosszabb szakaszát. jövőre folytatják a nagykörut aszfaltozását a szent istván köruti és a józsef köruti szakaszon.

az 5. kerületi józsef attila utcát kiszélesítik, s az október 6. utca és a bajcsy-zsilinszky ut közötti részen négy nyomvonalu uttestet építenek. a 9. kerületben rendbehozzák a nagyforgalmu határ ut burkolatát, a 11. kerületben pedig a karolina ut, az irinyi józsef utca és a schönherz zoltán utca burkolatát - ezzel lényegében befejezik a nagykörut budai folytatásának kiépítését a petőfi hídtól a bocskai uton át a villányi ut felé. a 12. kerületben a jánoshegyi szerpentin második szakaszának felújítását, valamint a józsa béla utca, a költő utca és a diana utca egy részének korszerűsítését tervezik. angyalföldön a lehet uton és a petneházi utcában, Zuglón a füredi utcában, a mogoródi uton, a szentmihályi uton, Kispesten az ady endre uton, a ferihegyi gyorsforgalmu uton és a gutenberg köruton, a 20. kerületben a dózsa györgy uton, csepelen a rákóczi ferenc utcában, nagytétényben pedig a bartók béla uton végeznek majd felújítási munkálatokat.

1963-ban ezenkívül javítják vagy átépítik a villamosvágányokat többek között az 1. kerületben az árok utcában, kereszt utcá és jános tér között, a 3. kerületben a bokor utcában, továbbá a margithídon, a földalatti vasut bajcsy-zsilinszky ut - november 7 tér közötti szakaszán, a 9. kerületi mester utcában, 11. kerületben a bartók béla uton a móríc zsigmond körtér - kosztolányi dezső tér között, a 13. kerületben a lehet uton, a dózsa györgy ut és a róbert károly körut között.

/folyt. köv./
16.35/e

- 38 -

bb 53. /jövőre mintegy... 1. folyt./- szb

az egészségügyi osztály a végrehajtó bizottság elé terjesztette a budapesti egészségügyi intézmények felújítási, korszerűsítési terveit. jövőre mintegy 47 millió forintot juttatnak a kórházak, szakrendelők, szociális otthonok karbantartására, modernizálására. a tervek között szerepel a 14. kerületi szakrendelő bővítése, a péterfy sándor utcai kórház gyógyszerárának átépítése, a lászló kórház mosodájának felújítása, a Heim Pál gyermekkórház kazántelepének rendbehozatala, a Trefort utcai rendelő b-épülete homlokzatának tatarozása, a csepeli kórház teljes felújítása. modern, korszerű konyhát kap a Visegrádi utcai rendelő, a János kórház és a Heim Pál kórház, több régi kórházépületben pedig megosztják, kisebbítik a 30-40 személyes kórtermeket.

a végrehajtó bizottság ezután utcaelnevezési javaslatokkal foglalkozott. a 3. kerületben, Békásmegyeren a kert utca nevével eperfa utcára, a 7. kerületi Éva utca nevével Asbóth utcára, a pestlőrinci Bercsényi utca nevével Szélmalom utcára, az ugyancsak pestlőrinci Kazinczy utca nevével Vencel utcára, a pestimrei Lehel utca nevével Nyil utcára, a pestimrei Kossuth utca nevével Erdősáv utcára, a pestimrei József utca nevével pedig Eke utcára változtatták. az utcanév-változtatásokra azért volt szükség, mert az érintett kerületekben névkettőzések voltak. elfogadott a végrehajtó bizottság több névtelen utca elnevezésére vonatkozó javaslatot is.

az ülésen jóváhagyták a 15. kerületi Széchenyi lakótelepen levő általános iskola bővítésének beruházási programját is, amely szerint, a jelenleg négytantermes tanintézetet tizenkét tantermes iskolává építik át. a munkálatokat jövőre kezdik meg. /mti/

bb 57. a mahart értesíti az utazóközönséget,

szb vg

1962. november 2.

hogyan az előrehaladott időnyre való tekintettel Budapest-Mohács-Budapest közötti vonalon, az eddigi menetrendtől eltérően, november 5-től az alábbi korlátozásokat lépteti életbe:

Budapestről Mohácsra a Vigadó téri hajóállomásról a sírály szárnyashajó hétfői és pénteki napokon 12.30 órakor, míg szerda és szombati napokon a központi hajóállomásról 12.00 órakor menetrendszerű nagy utasbefogadóképességű hajó indul. ellenjában Mohácsról Budapestre hétfő és csütörtöki napokon 10.00 órakor nagy utasbefogadóképességű hajó, míg kedd és szombati napokon 6.30 órakor sírály szárnyashajó indul. /mti/

16.46/ szb

-39-

bb 59. új kórházi osztályokkal javul az egészségügyi ellátás, harminckét tanterem épül jövőre nógrádban - a jövő évi költségvetésről és a községfejlesztési tervekről tárgyalt a megyei tanács

vid fm/tné-lm fm

1962. november 2.

a tanácsok jövő évi költségvetéséről és a községfejlesztési tervekről tárgyalt pénteken a nógrád megyei tanács, a salgótarjánban tartott ülésen résztvett Jakab Sándor, a megyei pártbizottság első titkára is.

a tanácstagok megvitatták, majd jóváhagyták az 1963. évi költségvetést, amelynek összege több mint 305 millió forint - 36 millióval több az ideinél. jövőre a tanácsok költségvetésük nagyobbik részét kulturális, szociális és egészségügyi célokra fordítják, 108 milliót költenek iskolákra, művelődési házakra, könyvtárakra, muzeumokra, továbbképző tanfolyamokra, szakiskolákra. a megye kórházainak fenntartási költsége jövőre 6 millióval lesz nagyobb az idei 50 milliónál. 104-gyel emelkedik 1963-ban a kórházi ágyak száma nógrád megyében. január elsejével új urológiai osztály, három hónappal később pedig új gyermekosztály kezd meg működését a salgótarjáni kórházban. a nógrádgyárdonyi tüdőbeteg gondozó korszerű laboratóriumot kap. 11 községben épül majd óvoda a költségvetés összegéből.

az iskola hálózat bővítését elsősorban a községfejlesztési alappal oldják meg a nógrádi tanácsok. az idei 13-mal szemben jövőre 32 iskolai tantermet építenek községfejlesztési alappal, s ezt a munkát megveszerte széleskörű társadalmi hozzájárulás egészíti ki. 60.000 négyzetméternyi út- és járdaépítés, 8 kilométernyi villanyhálózatbővítés és csaknem 5 kilométer vízvezeték építése szerepel még a tanácsok jövő évi községfejlesztési tervében. ezenkívül négy orvosi rendelő és lakás, két bölcsőde és kilenc művelődési ház is épül jövőre nógrád megyében. 1963-ban összesen 27 millió forint községfejlesztési alappal gazdálkodnak a tanácsok, s ehhez további 3 millió forint értékű társadalmi munkával és helyi anyaggal járul hozzá a falvak lakossága. /mtl/

16.50/e

- 40 -

bb 60. dunántúlon is rendszeressé vált a televízió adás - ünnepélyesen adták át a Kab-hegyi televízió adóállomást

t kf/-lm vg

1962. november 2.

a dunántúl legkedvezőbb pontján a Kab-hegy hatszáz méteres csucsán karcsu építmény tör a magasba, szinte a felhők közé. a novemberi ködös időben még közvetlen közelből sem látszik a teteje, nyáron azonban akár síófokról is megcsodálható az ország harmadik nagyteljesítményű televízió adójának 220 méteres tornya.

1960 tavaszán kezdődött, s most fejeződött be teljesen az ötéves terv első nagy televíziós létesítménye. kialakításánál, építésénél hat vállalat, számos intézmény szakemberei, s több-ezer társadalmi munkás tevékenykedett. így például Veszprém, Zala és Vas megyéből csaknem 2.500 társadalmi munkás, a korvin otto önkéntes ifjúsági tábor fiataljai dolgoztak az adóhoz vezető 5,3 kilométeres út építésén. a 220 méter magas csőtorony belsejében 192 méter magasig kétszemélyes felvonó működik, 7 perc alatt röpti utasait, a karbantartó szakembereket a magasba. egyébként körülbelül egy órába is telne gyalogosan a torony megmászása. a torony 130 méteres magasságában helyezték el a mikrohullámus berendezés antennáit. ezek veszik budapestről a televízió stúdió műsorát, s nemcsak a Kab-hegyi adót látják el, hanem tovább adják a pécsi és a soproni adónak is.

az első magyar 20 kilowattos adóberendezés - az elektromechanikai vállalat dolgozóinak munkája - egész híradástechnikai iparunk büszkesége. a szakemberek megállapítása szerint minőségben felveszi a versenyt a külföldi gyártmányokkal, s már export-érdeklődés is van iránta.

az adó augusztus 20-án működött először különféle mérések, ellenőrzések, beállítások, a műszaki átadás, a vételi lehetőségek megfigyelése után, most alkalmasnak nyilvánították a rendszeres adásra.

a Kab-hegyi adót pénteken délután Kossa István közlekedés- és postaügyi miniszter ünnepélyesen adta át rendeltetésének. az ünnepségen ott voltak az adó építői, szerelői, megjelent Bakos István, a Veszprém megyei pártbizottság első titkára, dr. Bodogán János, a megyei tanács vb. elnöke, a Veszprémi városi pártbizottság és tanács vezetői, a kohó- és gépipari minisztérium, a posta, a rádió és a televízió képviselői.

/folyt. köv./
17.20/lm

- 41 -

bb 60. /dunántulon is... folyt./-lm

a miniszter ünnepi beszédében elismeréssel, dicsérettel szólt az adó építőinek, gyártóinak, szerelőinek jó munkájáról. többek között bejelentette, hogy az adóhoz vezető új utat a fiatal építők munkájának emlékére a szokásoktól eltérően nem számozták meg, hanem hivatalosan is az ifjúság útjának nevezték el. külön megemlítette a ganz-mávg toronyszerelőinek az adót építő elektromechanikai vállalat dolgozóinak áldozatos, kiváló munkáját. végül köszönetet mondott az építőknek a szép új létesítményért.

az ünnepség végén megjutalmazták az adó építésénél kitűnt dolgozókat. hárman kormánykitüntetéssel, 41-en pedig kiváló dolgozó kitüntetéssel, miniszteri és igazgatói elismerést kaptak.

a miniszter fél négykor gombnyomással megindította az adót, az ellenőrző képernyőkön megjelent a jólismert monoszópa, majd a bemondónó köszöntötte az új adót. utána híradó-összeállítást sugároztak az adó építéséről, végül egy csehszlovák revüfilmet láthattak a dunántúli televízió-tulajdonosok. péntek délutántól tehát rendszeresen sugározza a televízió műsorát a kab-hegyi adó. ezzel az ország területének újabb 20-22 százalékán nyílt lehetőség a televízió műsor jó vételére./mti/

bb 61. száz ujtás a műszer- és gépipari kiszöv pénteken megnyílt kiállításán

t sz/gk szb vg

1962. november 2.

az okisz népköztársaság uti bemutató termében pénteken nyílt meg a műszer- és gépipari kiszöv-höz tartozó szövetkezetek ujtási kiállítása. a szövetkezetekben a kongresszus tiszteletére kezdeményezés indult, hogy korszerű technológiával korszerűbb gyármányokat készítsenek. ennek eredményét mutatja be a kiállításon megismertetett száz ujtás. az új gyármányok között található több szabadalom is, így például az automatikus fonalszakító műszer, amely a fonal nyulását, egyenletességét, szakító szilárdságát teljesen automatikusan méri és grafikonon rögzíti az adatokat. ujtás alapján készült a klíma-tester, amellyel megállapítják, hogyan reagálnak a műszerek a hőmérsékletváltozásokra. kiállították a külföldi piacon is elismert hordozható tv szervizműszer továbbfejlesztett, újabb változatát. megismertetik az új kivitelű faipari könnyű-marógépet és a szintén ujtást jelentő elektromágneses furógéptartót. ez utóbbival a kézi furásnál a furógépet mágnessel rögzíthetik és így a munka biztonságosabbá, könnyebbé válik. a szakemberek körében nagy érdeklődésre számot tartó kiállítás november 11-ig lesz nyitva./mti/

17.30/lm

-42-

bb 62. budapestre érkezett a szovjet-magyar baráti társaság küldöttsége

t ms/sze szb sr

1962. november 2.

a magyar-szovjet baráti társaság és a szovjet-magyar baráti társaság közötti egyezmény alapján pénteken tíznapos látogatásra budapestre érkezett a szovjet-magyar baráti társaság kulturális küldöttsége. a küldöttséget v.m. sztriganov, az oszszszk művelődésügyi miniszterhelyettese vezeti. a vendégeket a nyugati pályaudvaron kristóf istván, az mszbt főtitkára, valamint a társaság országos elnökségének több tagja és a külügyminisztérium képviselői fogadták. ott volt. g. i. turjanyica, a szovjetunió budapesti nagykövetségének első titkára./mti/

bb 66. mali szakszervezeti küldöttség utazott át budapesten

cz-lm sr

1962. november 2.

pénteken budapesten átutazott a mali dolgozók országos szövetségének /untm/ küldöttsége, amely mamadou famady sissoko, az untm főtitkára vezetésével látogatást tett bulgáriában. a ferihegyi repülőtéren kadas istván a szot nemzetközi kapcsolatok osztályának vezetője fogadta az átutazó küldöttséget és baráti-lag elbeszélgetett a delegáció tagjaival./mti/

bb 67. belgyógyász főorvosok országos értekezlete

tr-lm sr

1962. november 2.

az egészségügyi minisztériumban a fővárosi és megyei vezető belgyógyász főorvosok országos értekezletén vitatták meg a szívbetegek legidősebb gyógykezelési szakkérdéseit és a gyógyellátás fontos szervezési feladatait. az értekezleten dr. gömöri pál egyetemi tanár, a minisztérium vezető belgyógyásza, tartott előadást és vezette a vitát. tájékoztató is hangzott el a belgyógyászati ellátás általános helyzetéről, fejlődéséről, és a soronkövetkező feladatokról./mti/

17.40/lm

- 43 -

bb 63. a nehézipar máris 280 millió forintra teljesítette 175 millió forint értékű kongresszusi exportvállalását

t szf/gg szb vg

1962. november 2.

a nehézipari minisztérium kereskedelmi igazgatósága pénteken délután megbeszélést tartott a tárca nagyobb exportáló vállalataival. a tanácskozás célja az volt, hogy megvizsgálják, miként halad az exportterv teljesítése és mit kell tenni a hátralevő két hónapban, hogy pótolják az egyes exportcikkeknel mutatkozó elmaradást.

ország Mihály, az igazgatóság vezetője elmondotta, hogy a nehézipar részesezése az országos exportból 10-11 százalék, a vegyipar adja a nehézipari exporttermelés 95 százalékát. a legnagyobb a gyógyszeripar exportja. a nehézipari minisztérium trösztjei és vállalatai az első háromnegyedévben 3.4 milliárd forint értékű árut adtak át kivitelre a külkereskedelmi vállalatoknak. ezzel a minisztérium háromnegyedévi exporttervét 109 százalékra teljesítette. a túlteljesítés értéke 280 millió forint volt. a vállalatok tehát máris túlteljesítették a kongresszusi munkaversenyben az év végéig vállalt 175 millió forint értékű többlet exportot. a tervet azonban részleteiben is teljesíteni kell, az előirt ütemben. felhívta a vállalatok jelenlevő igazgatóit, főmérnökeit, kereskedelmi vezetőit, hogy már most a jövő évi terv kezdésére gondoljanak és úgy teljesítsék az idei exporttervet részleteiben is, hogy elmaradás nélkül, ütem szerint kezdhessék a jövő első negyedévi tervet.

a külkereskedelmi minisztérium jelenlevő képviselője elismeréssel nyilatkozott a nehézipar exportmunkájáról. a 280 millió forintos túlteljesítés nagymértékben hozzájárult a külkereskedelmi háromnegyedévi tervteljesítéséhez és segített a devizaterv túlteljesítésében. felhívta a nehézipari vállalatokat, bátrabban vegyék igénybe exporttermelésük fejlesztéséhez a külkereskedelmi vállalatoknál rendelkezésükre álló exportfejlesztési alapot.

a vállalatok képviselői a tervteljesítés nehézségeinek leküzdéséhez kérték a külkereskedelmi minisztérium és a kereskedelmi igazgatóság segítségét. egyik ilyen nehézség a gyógyszer- és a festékiparban a fém-csomagolóanyagok hiánya. a könnyűipari minisztérium és az építésügyi minisztérium a papir-, illetve az üveg-csomagolóanyag gyártásának fokozásával már megszüntette a gyógyszer- és festék exportnehézségeket. a kgm azonban még nem tett meg mindent a fémtubus és dobozgyártás javítására. /mti/

17.45/e

- 44 -

bb 65. befejeződött a magyar gyermekgyógyászok nagygyűlése - gyermekkori sokk és a fejlődési rendellenességek kérdései voltak a nagygyűlés fő témái

t ms/gk szb sr

1962. november 2.

a magyar gyermekgyógyászok pénteken fejezték be háromnapos nagygyűlésüket az építőipari és közlekedési műszaki egyetem közlekedési-üzemmérnöki karának dísztermében.

a legutóbbi években kiderült, hogy ugyyszólván minden súlyos, az életet fenyegető betegség egy bizonyos fázisában olyan kóros anyagcserezavarok lépnek fel, amelyek lényegében azonosak a sebeszetből és a traumatológiából ismert sokk-állapotokkal. a gyermekeknél ilyen állapotok fertőzések és egyéb súlyos alapbetegségek nyomán fejlődhetnek ki. ezekről a kérdésekről dr. véghegyi péter professzor /1. számú gyermekklinika/ és dr. varga ferenc, a pécsi gyermekklinika adjunktusa tartott bevezető előadást. a csecsemő- és gyermekkori sokk kérdésében igen eredményes hazai kutatások történtek, különösen a pécsi gyermekklinikán, a budapesti 1. számú gyermekklinikán, a fővárosi lászló kórházban és más klinikákon, elméleti intézetekben. ezeknek a kutatásoknak eredményeit kerekasztal-konferencia vitatta meg neves orvosprofesszorok részvételével.

a fejlődési rendellenességek problémáiról, amelyeknek kutatásában különösen a budapesti 2. számú gyermekklinika munkája emelkedik ki, dr. petényi géza professzor, a klinika vezetője tartott bevezető előadást. a további előadások a fejlődési rendellenességek okainak tisztázására irányuló sejttani és biokémiai vizsgálatok eredményeiről számoltak be, továbbá foglalkoztak az ionizáló sugárzásoknak a fejlődésre gyakorolt hatásával. sok előadás hangzott el a hibás fejlődésű gyermekek orvosi ellátásáról és gondozásáról is. pénteken a kongresszus résztvevői érdeklődéssel hallgatták a peiper lipcsei professzornak, a világszerte ismert gyermekgyógyásznak filmvetítéssel egybekötött előadását, majd murasov szovjet gyermeksebész professzor beszámolóját a mellkasi daganatok műtéti kezeléséről. h. schmitz, a berlin-buchi gyermekklinika igazgatója a terhesség alatt a magzatot érő fertőzésekkel foglalkozott. ezután a két fő témán kívüli szabadon választott előadások ismertették a hazai gyermekgyógyászati kutatások számos eredményét.

a háromnapos tanácskozáson mintegy 800 gyermekorvos jelenlétében ötvennél több előadás hangzott el. /mti/

--

18.01/ szb

-45-

bb 64. kerekasztal-konferencia az emberi test lehűtéséről
t ms/gk szb sr 1962. november 2.

a korányi sándor társaság évről-évre kerekasztal-konferencián vitat meg egy-egy, az orvostudomány különböző ágait érintő kérdést. az idei konferencia tárgyául az emberi test lehűtését választották. ez az orvostudományban azért fontos, mert súlyos állapotokban a beteg keringési szervei nem bírják a szervezetet elegendő mennyiségű oxigénnel ellátni. a test lehűtése azt a célt szolgálja, hogy csökkentse a szervezet oxigénszükségletét és ezzel átsegítse a beteget a súlyos állapotokon, időt adjon neki, amíg a gyógykezelés hatása érvényesül.

a konferenciát nagyszámu érdeklődő jelenlétében dr. hedri endre professzor, a budapesti orvostudományi egyetem 1. számú sebészeti klinikájának vezetője nyitotta meg. dr. véghelyi péter, az orvostudományok doktora bevezető előadásában ismertette az emberi test lehűtésének korszerű módszereit, majd több hozzászólás hangzott el. /mti/

--

bb 68. a lotto jutalomSORSOROLÁS főnyereményei

i kf-lm -cz 1962. november 2.

a pénteki lotto jutalomSORSOROLÁSON a 42. játékhet szelvényei között 774 értékes nyereménytárgy - köztük főnyereményként négy öröklakás és egy volga személygépkocsi - jutott a leg-szerencsésebb nyerteseknek. a főnyereményeket a következő szelvényekre sorsolták:

kétszoba hallos öröklakás a mártírok utja 8-10. számú otp társasházban: 644,282, 6,538,796

egyszoba hallos, étkezőkonyhás öröklakás a mártírok utja 8-10. számú otp társasházban: 5,698.983

egyszoba hallos öröklakás a flórián téri lottoházban: 724,520

volga személygépkocsi: 6, 942,341
/mti/

--

bb 69. megnyílt az 1. nemzetközi közlekedési fotokiállítás

gk-lm sr 1962. november 2.

péntek délután megnyílt a közlekedési és szállítási dolgozók szakszervezetének rendezésében az 1. nemzetközi közlekedési fotokiállítás. a fotokiállításra külföldi közlekedési dolgozók is elküldték a közlekedési dolgozók életét ábrázoló képeiket, így bulgária, ghana, japán, kína, kuba, lengyelország, az ndk, svájc, fotosai és számos közlekedési üzemi fotoszakkör is. /mti/

18.07/ szb

-46-

bb 70. hazaérkezett a lengyelországban járt kulturális küldöttség
gk-lm sr 1962. november 2.

pénteken hazaérkezett lengyelországból ilku pál művelődésügyi miniszter vezetésével, az a küldöttség, amely a magyar-lengyel kulturális együttműködési munkatervet aláírta. a delegációt aczél györgy, a művelődésügyi miniszter első helyettese és dr. rosta endre, a kulturális kapcsolatok intézetének ügyvezető elnöke, valamint a külügyminisztérium és a művelődésügyi minisztérium több vezető munkatársa fogadta. ott volt henryk grochulski, a lengyel népköztársaság magyarországi nagykövete is. /mti/

--

bb 71. megalakult az mszbt budapesti elnöksége

t ms/te-lm sr 1962. november 2.

az mszbt országos elnökségének határozatára, a társaság budapesti munkájának irányítására és összefogására, pénteken megalakult az mszbt budapesti elnöksége. az alakuló ülésen magyar-szovjet barátság házában - kristóf istván, az mszbt főtitkára ismertette a legutóbbi országos elnökségi ülés határozatait, majd dr. gyalmos jánost, a fővárosi tanács végrehajtó-bizottságának elnökhelyettesét, az mszbt budapesti elnökévé, erdei zoltánt, az mszbt osztályvezetőjét pedig budapesti titkárrá választották. ezután erdei zoltán titkár ismertette a jövő évi munkaterv irányelveit, amelyeket az elnökség több hozzászólás után elfogadott. /mti/

--

bb 72. megnyílt hegyi györgy és dudás jeno festőművészek kiállítása

i fe/hné-lm sr 1962. november 2.

pénteken két magyar festőművész kiállítása nyílt a fővárosban. dudás jeno, a csók-galériában megrendezett tárlaton mutatja be alkotásait, hegyi györgy festőművész a fényes adolf-teremben állított ki. /mti/

--

18.20/ szb

-47-

le

le

bb 73. az ezeréves lengyelország a magyar költészetben - a varsói egyetem docensének előadása

i fe/hné-lm sr

1962. november 2.

dr. csapláros istván, a varsói egyetem docense, pénteken a lengyel olvasóteremben az ezeréves lengyelország a magyar költészetben címmel, versekkel illusztrált előadást tartott. a nagy érdeklődést kiváltott előadás után művészfilmeket mutattak be./mti/

--

bb 74. kongresszusi községfejlesztési verseny a vas megyei falvakban

vid fm/tné-lm fm

1962. november 2.

pénteken megkezdődött a vas megyei tanács kétnapos ülése. az első napon a középiskolák helyzetéről és a községfejlesztési eredményekről tájékoztak a megyei tanácsok.

vas megyében 15 középiskola működik, s ezekben csaknem hatezren tanulnak. minden középiskolai osztályban már két évvel ezelőtt bevezették az öt plusz egyes oktatást. ujabban megkezdődött a szakközépiskolai hálózat kiépítése is. a tanácsülésen bejelentették, hogy szombathelyen majd kollégiumi városrész épül. a megye több középiskolájának bővítéséről is határoztak.

a községfejlesztési tervek teljesítését horváth sándor, a megyei tanács vb. titkára ismertette. a 8. pártkongresszus tiszteletére községfejlesztési verseny kezdődött a vas megyei községekben. a verseny során előbbre hozzák 18 művelődési otthon építési határidejét, többszáz méter járdát építenek. a vasvári járás községei évi községfejlesztési tervüket már 99,7, a szombathelyi járásbeliek 91 százalékra teljesítették. háromnegyed év alatt öt orvosi rendelő, 11 művelődési otthon, négy autóbussz-városhelyiség, öt iskolai tanterem, három sportpálya és számos kisebb létesítmény született a vasi falvakban a községfejlesztési alapból./mtiö

--

18.25/ szb

-48-

le

bb 75. megkezdődtek a dunai vasműben a pártkongresszus tiszteletére indított „olvass, tanulj, válaszolj!”, mozgalom vizsgái

vid fm/tné-lm fm

1962. november 2.

a dunai vasmű szakszervezeti és kisz-bizottsága a 8. pártkongresszus tiszteletére „olvass, tanulj, válaszolj!”, néven mozgalmat indított. a szocialista és a szocialista címért versengő brigádok művelődési mozgalma már a nyáron 104 brigád 870 dolgozója nevezett be. politikai, általános műszaki, történelem-, földrajzi, és irodalmi- művészeti témákból megadott kérdésekre két-három hónap alatt készültek fel.

a számonkérést három szakaszban bonyolítják le. először a brigádokban, másodsorban a gyárreszlegekben döftik el az első-séget, végül a gyárreszlegek legjobbjai mérik össze tudásukat. a legjobb eredményt elérők szovjetunióbeli és csehszlovákiai jutalomkirándulásra mennek.

az első vizsgát pénteken tartották a nagyolvasztó-műben./mti/

--

bb 76. halálos villamosgázolás! - vigyázatlan vezetők, figyelmetlen gyalogjárók - közlekedési balesetek a fővárosban

i-bc/hné szb sr

1962. november 2.

a 18. kerületben, pestlőrincen a vörös hadsereg utja és a losonc utca torkolatában medvecz Antal 65 éves nyugdíjast, aki figyelmetlenül haladt át az uttesten, elütötte egy 50-es jelzésű villamos, amelynek vezetője ugyancsak figyelmetlen volt. az idős ember a helyszínen meghalt. a villamos vezetőjét elű-állították.

a 15. kerületi pozsony utca és bem utca torkolatának közelében szőnyi lászlóné, 45 éves budapesti lakos szabálytalanul ment át az uttesten, s az ab 99-70 rendszámú személygépkocsi elütötte. az asszonyt súlyos sérüléssel kórházba szállították.

az 5. kerületi október 6. utca és zrinyi utca kereszteződésében papp jános, a pf 00-86 rendszámú tehergépkocsival nem adott elsőbbséget a ga 57-83 rendszámú 15-ös jelzésű autóbussz-nak. a két jármű összeütközött. papp jános és utasa, orosz jános könnyebben megsérült és kórházba került. a vigyázatlan tehergépkocsi vezetőjétől bevonták 1-es számú ellenőrző lapját.

/folyt. köv./

18.35/ szb

-49-

le

bb 76. /halálos villamosgázolás... 1. folyt./- szb

a 13. kerületi róbert károly ut 44. számú ház előtt bezsényi bálné, 20 éves maglódi lakos figyelmetlenül ment át a tulsó oldalra. az ya 79-30 rendszámú tehergépkocsi elütötte az asszonyt, akit könnyű sérüléssel kórházba szállítottak.

a 16. kerületben, sashalmon, a szabadság ut 3. számú ház előtt lónai zsuzsanna 32 éves budapesti lakos ittasan ment át az uttesten. a ja 01-74 rendszámú személygépkocsi elütötte a vigyázatlan gyalogjártót, akit könnyű sérüléssel kórházba szállítottak.

a 17. kerületben, rákoskeresztúron a pesti ut 182. számú ház előtt bárdos tiber, 21 éves ecseri lakos egy álló autóbussz előtt, figyelmetlenül átszaladt az uttesten, s az ya 53-00 rendszámú tehergépkocsi elütötte. a vigyázatlan gyalogjártó könnyebben megsérült s a mentők elsősegélyben részesítették. /mti/

bb 77. tárgynyereleménysorsolás ujitásokért - megjutalmazták a rövidáruipar ujitóit

t sz/sze szb

1962. november 2.

pénteken este „műsoron kívül”, pörgették meg a szerencsekereket az albertfalvai cérnázógyár művelődési termében. a könnyűipari minisztérium rövidáruipari igazgatósága itt rendezte meg ujitóinak ujszerű jutalmazását. az ujitómozgalom fellendítéséért az elmúlt félévben benyújtott ujitásokat sorsozták és azok a számok kerültek most a szerencsekerekbe. hatszáz ujitást nyújtottak be ebben az időszakban az iparigazgatósághoz tartozó üzemek dolgozói és az ujitáson kívül most a szerencsekereknek rádió, fényképezőgép, karóra és egyéb értékes ajándéktárgy a ráadás. összesen ötven tárgynyereleményt sorsoltak ki. /mti/

19.05/ szb

-50-

bb 78. fogadás az egyesült arab köztársaság nagykövetségén
t vt/hné szb
1962. november 2.

mohammed ibrahim, az egyesült arab köztársaság budapesti nagykövete pénteken este a nagykövetségen fogadást adott dr. abdel aziz el szajed, az egyesült arab köztársaság hazánkban tartózkodó felsőoktatásügyi miniszterének tiszteletére. a fogadáson megjelent ilku pál művelődésügyi miniszter, csergő jános kohó- és gépipari miniszter, trautmán rezső építésügyi miniszter és a kormány több más tagja, a külügyminisztérium és a művelődésügyi minisztérium több vezető beosztású munkatársa. ott volt tudományos és társadalmi életünk sok ismert vezető személyisége.

részt vett a fogadáson a budapesti diplomáciai képviseltek számos vezetője és tagja. /mti/

bb 79. időjárásjelentés

tr szb

1962. november 2.

a meteorológiai intézet jelenti 1962. november 2-án, pénteken este:

felhős idő

várható időjárás szombat estig: felhős, párás, hűvös idő, néhány helyen eső. gyenge, változó irányú szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton 6-10 fok között. /mti/

bb 80. aláírták az 1963 évi magyar-francia kulturális munkatervet

t fe/tr-lm -cz

1962. november 2.

budapesten október 29-én és november 2. között tárgyalásokat folytattak az 1963. évi magyar-francia kulturális csereprogramról. a megbeszéléseken a francia küldöttséget francois charles-roux meghatalmazott miniszter, a francia külügyminisztérium kulturális és technikai főosztályának főigazgató helyettese, a magyar küldöttséget dr. rosta endre, a kulturális kapcsolatok intézetének ügyvezető elnöke vezette.

a tárgyalásokon megállapították, hogy az 1962. évi kulturális munkatervet mindkét fél eredményesen hajtotta végre és meggyeztek abban, hogy 1963-ban jelentősen növelik az egyetemi tudományos küldöttségek, ösztöndíjasok és fiatal diplomások cseréjét. tervbe vették, hogy a kulturális kapcsolatok fejlesztése érdekében növelik a két ország könyveinek és különböző kiadványainak vásárlását és terjesztését, valamint fokozzák a jelentősebb irodalmi művek kiadását.

a munkatervet pénteken a kulturális kapcsolatok intézetében magyar részről dr. rosta endre, a kulturális kapcsolatok intézetének ügyvezető elnöke, francia részről francois charles-roux meghatalmazott miniszter írta alá.

/folyt. köv./
19.45/lm

- 51 -

bb 80. /aláírták... folyt./-lm

az ünnepélyes aláírásnál jelen volt dr. hadnagy László, művelődésügyi miniszterhelyettes, a külügyminisztérium, a művelődésügyi minisztérium és a kulturális kapcsolatok intézetének több vezető munkatársa, valamint kulturális intézményeink számos képviselője. ott volt pierre francfort, a francia köztársaság budapesti rendkívüli követe és meghatalmazott minisztere, armand beyer kulturális tanácsos.

x x x

francois charles-roux meghatalmazott miniszter az aláírás után nyilatkozott a magyar távirati iroda munkatársának:

nagyon elégedettek vagyunk - mondotta - a magyar és francia kulturális együttműködéssel. a most aláírt munkaterv programja az előző évhez viszonyítva jelentős lépés országaink kulturális kapcsolatainak továbbfejlesztésére. különösen az oktatás területén a tapasztalatok kicserélésének, tudósok, művészek kölcsönös látogatásának lesz nagy jelentősége.

először vagyok budapesten, ahonnan kellemes benyomásokkal térek majd vissza hazámba./mti/

--

bb 81. fogadás az indiai nagykövetségen

t bc/tr-lm la

1962. november 2.

s. venkataraman, az indiai köztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője pénteken este a nagykövetségen fogadást adott az indiai kereskedelmi küldöttség tiszteletére, amely s. vohra államtitkárhelyettes vezetésével tartózkodik hazánkban.

a fogadáson megjelent dr. nezával ferenc igazságügyminiszter, vályi péter, az országos tervehivatal elnökének első helyettese, puja frigyos külügyminiszterhelyettes, mulató jános, külkereskedelmi miniszterhelyettes, szakasits árpád, az országos béketanács elnöke, a külügyminisztérium, a külkereskedelmi minisztérium több vezető munkatársa, a gazdasági és kulturális élet számos képviselője. résztvett a fogadáson a budapesti diplomáciai képviseletek sok vezetője és tagja is./mti/

--

a szerkesztőségek figyelmébe!

a bb 78. számú hír /fogadás az egyesült arab köztársaság nagykövetségén/ első bekezdésének hatodik sorától a szöveg helyesen:

...trautmann rezso építésügyi miniszter, dr. bognár józsef, a kulturális kapcsolatok intézetének elnöke, puja frigyos külügyminiszterhelyettes, továbbá a külügyminisztérium és a művelődésügyi minisztérium több vezető beosztású munkatársa. ott volt...

/mti/

m 04/ 1962

--

le

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fiume utca 6-7. Telefon: 180-400, 360-600

A szerkesztését és kiadását a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h í r e k

1962. november 3.

bb 1. házépítés betonszkekrényekből - felogatható válaszfalak a lakásokban - új kísérleti házakat tervezett a tipustervező intézet

i sb/sze szb vg

1962. november 3.

a harmadik ötéves terv tömeges lakásépítkezéseinek előkészítésére öt új kísérleti épületet terveztek az idén a tipustervező intézet mérnökei. az újfajta tervek alapján épített házakban próbálják ki a távlati gyártási tervekben előírányzott új anyagokat, nagy faelemeket, s egyúttal a lakások helyiségeinek előnyösebb alaprajzi elrendezésére törek-szenek.

a tervek sok új tervezői elgondolást valósítanak meg. kö-nnyei jános építész a lakások középre egy nagy tündöklőba-térelmet tervezett, amit egy darabban emelnek majd be az állá-latbe. ez az előregyártott térellem azonban nemcsak a fürdő-szoba berendezését, hanem a lakás válaszfalainak kialakítását is megoldja. rendkívül könnyű kísérleti házat tervezett szhalt józsef építész, akinek az az újszerű ötlete, hogy vékonyfalú betonszkekrényekből rakja össze az épület falát. a mintegy fél méter mély és egyik oldalán nyitott betondoboz nagy terhet kibír, s ugyanakkor ebben mindjárt fel lehet szerelni a beépít-hető ruhásszkekrényeket. csordás tiber ybl-dijas építész a szke-kásosnál nagyobb és erősebb elemekből alakította ki a lakást határoló falakat. ennek az a nagy előnye, hogy nemcsak a terve-ző, hanem a lakó maga is tetszés szerint megváltoztathatja a szobák méretét, mert a fürdőszoba falán kívül valamennyi válaszfal könnyen áthelyezhető. ezeket az ajtólap vastagságú válaszfalakat forgács- és farostlemezből készítik, s csak a padlónál és a mennyezetnél kell meglazítani néhány csavart, hogy „kitágít-hassák,, vagy „szűkíthessék,, a szobákat.

az építészek jól gazdálkodtak a lakások alapterületével. több tervben a mellékhelyiségek jobb elrendezésével és méretük csökkentésével 2.5 és 3 szobát sikerült kialakítani a kétszobás lakásra előírányzott alapterületen. a kísérleti házak építészei egységesen arra törekedtek, hogy egyszerűsítsék az épületek be-fejező munkáit. ezért egyetlen házban sem vakolják majd a helyi-ségek falát, hanem általában tapétával, műanyagfóliával, csempével, eternitlappal burkolják, vagy műanyagfestékkel mázol-ják. a víz- és gázvezetékek szerelése is elvégezhető falvésés nélkül. a befejező munkák műszaki színvonala így már eléri a legfejlettebb európai szerelési módszerek színvonalát.

az új kísérleti lakóházakból hármat a csepeli kísérleti lakótelepen, egyet zuglóban és egy másikat pedig debrecenben építenek fel. a télen már megkezdik az elemek, épületszerkeze-tek gyártását és a jövő év második felében adják át a kísérleti épületek 158 lakását. /mti/

--

le